

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

ZAKON BR. 03/L-163

O RUDNICIMA I MINERALIMA

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

ZAKON O RUDNICIMA I MINERALIMA

DEO I
SVRHA, DELOKRUG I DEFINICIJE

Član 1
Svrha

Svrha ovog zakona je promovisanje sigurnog, ekološko prihvatljivog istraživanja, vađenja i prerade minerala putem uređivanja i nadzora lica koja su angažovana u rudarskoj industriji, radi olakšavanja i podržavanja većeg učešća privatnog sektora i nadmetanja u rudarskoj industriji, kako bi se povećalo istraživanje i vadjenje minerala, kao i uređivanje prikupljanja, rukovodjenja i arhiviranja geo-naučnih podataka u korist Republike Kosovo.

Član 2
Delokrug

1. Ovaj zakon će se primenjivati na sve aktivnosti koje uključuju istraživanje, vađenje i/ili preradu mineralnih bogatsva u Republici Kosovo.

2. Mineralna bogastva, bez obzira na njegovo poreklo, oblik ili fizičko stanje, koje se nalazi u unutrašnjosti zemljišta ili na njenoj površini na teritoriji Republike Kosovo, su svojina Republike Kosovo. Mineralni resursi, koji se iskopavaju od strane nosioca licence za korišćenje, izdate u skladu sa ovim zakonom ili koja spada u delokrugu člana 85. ovog zakona, prelaze u vlasništvo nosioca licence za korišćenje u vremenu njihovog iskopavanja i deponovanja na površini.

Član 3 **Definicije**

1. Bilo gde da su korišćeni u ovom Zakonu, svaki od sledećih izraza imaće dole navedeno značenje, sve dok kontekst unutar kojeg se takav izraz pojavljuje jasno ne navodi na drugačije značenje:

1.1. Oblast od Posebnog Interesa/Značaja - jedna fizička/geografska oblast koja je zakonito navedena kao takva na osnovu Člana 18 ovog zakona.

1.2. Zanatsko Rudarstvo - ručno vađenje Gradjevinskih Minerala u malom obimu od privatnih pojedinaca, pomoću tradicionalnog alata i lakih traktora ili drugih malih vozila za prevoz, pri čemu se ne koristi miniranje, mašine za kopanje, drobilice, prenosne trake ili druga teška mehanizacija.

1.3. Licenca Zanatskog Rudarstva - Licenca koja je izdata od NKRM na osnovu Dela VII ovog Zakona.

1.4. Program Zanatskog Rudarstva - koje je propisano u Članu 44 stav 3 podstav 3.8 ovog zakona.

1.5. Mesto Zanatskog Rudarstva - oblast/područje, koja je određena kao mesto (lokacija) za Zanatsko Rudarstvo u skladu sa VII Delom ovog Zakona

1.6. Poslovna organizacija - poslovna organizacija koja je uspostavljena i koja je trenutno registrovana u skladu sa zakonom Kosova.

1.7. Operativna marža gotovog novca - dobijeni iznos nakon odbijanja operativnih troškova od prihoda:

1.8. operativni troškovi - troškovi koji su plaćeni ili koji su nastali od Vlasnika Licence radi obavljanja Rudarskih Operacija i/ili prerade odgovarajućih minerala posle početka proizvodnje u Rudarskoj Oblasti; s'tim da ove sledeće stavke i troškovi se neće uključiti prilikom obračuna operativnih troškova:

- kapitalni troškovi iznad pet hiljada euro (5.000 €);

- amortizacija; i

- finansijski rashodi/troškovi, uključujući kamatu, naplate i slične takse; i

1.9. **Prihodi** - bruto vrednost svih iznosa koji su primljeni ili koji su dospeli za naplatu i treba da budu plaćeni Vlasniku Licence kao rezultat prodaje ili prenosa drugih prava u vezi sa mineralima ili Mineralnim Resursima u bilo kom obliku ili na bilo kojoj lokaciji, izvađeni ili prerađeni; s'tim da, međutim, izračunavanje prihoda u nijednom slučaju ne treba da bude osnovan na cene koje su ispod od preovladajuće tržišne cene prilikom ovakve prodaje ili ptenosa, čak i ako je takva niža cena utvrđjena u ugovoru Vlasnika Licence.

1.10. **Komercijalni eksplozivi** - svi eksplozivi, detonatori i/ili drugi hemijski ili tehnički uređaji koji nameravaju da se koriste za eksplozivne operacije u vezi sa istraživanjem, rudarenjem i kamenolomskim aktivnostima ili drugom posebnom operacijom.

1.11. **Nadležni sud** - Vrhovni sud Republike Kosovo.

1.12. **Gradjevinski minerali** – ima značenje koje je određeno u stav 2 ovog člana.

1.13. NKRM - Nezavisna komisija za rudnike i minerale, koja je opisana u Delu X ovog zakona;

1.14. **Licenca od javnog interesa** - licenca koja se daje jednom javnom preduzeću ili preduzeću u društvenom vlasništvu, u skladu sa VIII delom ovog zakona.

1.15. **Dozvola od javnog interesa** - dozvola koja se daje jednom javnom preduzeću ili preduzeću u društvenom vlasništvu, u skladu sa VIII delom ovog zakona.

1.16. **Procena uticaja na životnu sredinu** - procena u cilju utvrđivanja mogućih posledica na sredinu koja se odnose na Istraživanja ili rudarstvo kao što je definisano u Zakonu br. 03/L-024 o proceni uticaja na sredinu.

1.17. **Energetski minerali** - ima značenje koje je određeno u stav 2 ovog Člana

1.18. **Istraživati ili istraživanje** - aktivnosti čiji je cilj utvrđivanje postojanja, količine i približne vrednosti Mineralnih Resursa.

1.19. **Oblast istraživanja** - oblast u kojoj se primenjuje Licenca za istraživanje.

1.20. **Licenca za istraživanje** - službeno pismeno ovlašćenje izdato od NKRM-a u skladu sa Delom III ovog Zakona.

1.21. **Istraživačke Operacije/Aktivnosti** - aktivnosti koje uključuju geološke mape, uzimanje uzoraka tla i kamenja, iskopavanja, bušenja, geofizička razmatranja i slične aktivnosti u vezi sa Istraživanjem ili neke druge svrhe.

1.22. **Program Istraživanja** – ima smisao koji je propisan u članu 22 stav 1 podstav 1.5 ovog Zakona.

1.23. **Zakon o zaštiti sredine** - Zakon br. 03/L-025 o zaštiti životne sredine .

1.24. **Zakon o pristupu službenim dokumentima** - Zakon Br.2003/12 od 16 Oktobra 2003, Zakon o pristupu službenim dokumentima.

1.25. **Zakon Kosova** ili „primenjivi zakon“ znači:

- Ustav Republike Kosova,

- svi međunarodni sporazumi koji su zakonito zaključeni od strane jednog javnog autoriteta/organa Republike Kosova;

- svi zakoni ili podzakonski akati koji su propisno proglašeni ili doneti od jednog javnog autoriteta Republike Kosova; i

- svi međunarodni sporazumi, pravilnici, zakoni ili podzakonski pravni akti koji spadaju pod delokrug Člana 145 Ustava Republike Kosova.

1.26. **Industrijski minerali** - ima značenje koje je određeno u stav 2 ovog Člana.

1.27. **Rudarska strategija** - ima značenje koja je utvrđena u Članu 73 ovog zakona.

1.28. **Licenca** - Licencu za istraživanje, Licencu za Korišćenje Prava Zadržavanja/Retencionu Licencu ili Rudarsku Licencu.

1.29. **Oblast Pokrivena Licencom** - fizičku/geografsku oblast naznačenu u Licenci, u kojoj mogu da se obavljaju aktivnosti koje su ovlašćene Licencom.

1.30. **Oblast Dozvole** - fizičku/geografsku oblast naznačenu u Dozvoli, u kojoj mogu da se obavljaju aktivnosti koje su ovlašćene Dozvolom.

1.31. **Vlasnik Licence** - lice ili lica koja su navedena i ovlašćena Licencom.

1.32. **Metalni Minerali** - ima značenje koje je određeno u u stav 2 ovog člana.

1.33. **Rudnik** - bilo koje mesto ili oblast/područje gde se vadi rudno bogatstvo, uključujući sve zgrade, građevine, mehanizaciju, rudarko skladište, puteve ili drugi objekti koji su postavljeni na tom mestu ili području koji se koriste ili nameravaju da se koriste za dobijanje, eksploataciju ili preradu minerala.

1.34. **Mineral** - bilo koja supstanca, bilo da je u krutom, tečnom ili gasovitom obliku, koja se prirodno pojavljuje u ili na zemlji, ili u ili pod vodom, ili otpadak rude, i koja je formirana od geološkog postupka, ali isključujući naftu i prirodni gas.

1.35. **Mineralni resursi** - bilo koji Metalni Mineral, Industrijski Mineral, Građevinski Mineral, Dragi ili Poludragi Kamen, Energetski Mineral ili Vodu, koji imaju potencijalnu komercijalnu vrednost.

1.36. **Grupa mineralnih resursa** - opšti naziv koji se odnosi na jednu od specifičnih grupa Mineralnih Resursa/Bogatstva koje su identifikovane u stav 2 ovog Člana.

1.37. **Minimalni troškovi istraživanja** - minimalni iznos koji je Vlasnik Licence prema Licenci za Obavljanje Istraživanja obavezan da potroši na aktivnosti istraživanja, kao je propisano u Članu 24 stav 2 podstav 2.2 ovog Zakona.

1.38. **Rudarska oblast** - oblast za koju važi Rudarska licenca.

1.39. **Rudarska licenca** - licenca koja je izdata od NKRM prema Delu V ovog Zakona.

1.40. **Rudarske operacije** - sve aktivnosti preduzete u svrhu obavljanja vađenja ili eksploatacije Mineralnih Resursa.

1.41. **Rudarski Program** - ima značenje koje mu je pripisano u Članu 31 stav 1, podstav 1.9 ovog Zakona.

1.42. **Ministar** - Ministar energije i rudarstva.

1.43. **Ministarstvo** - Ministarstvo Energije i Rudarstva.

1.44. **Muzej** - Državni muzej kristala i minerala osnovan od strane Ministarstva, u skladu sa članom 78. ovog zakona.

1.45. **Vlasnik dozvole** - lice navedeno u dozvoli za obavljanje određenih aktivnosti koje su ovlašćene u Dozvoli.

1.46. **Lice** - fizičko lice ili preduzeće.

1.47. **Plemenito i polu-plemenito kamenje** - ima značenje koje je određeno u stav 2 ovog člana.

1.48. **Prerada** - bilo koji postupak za vađenje rude/minerala, uključujući razdvajanje ili obogaćenje rude koristeći fizički, tehnološki ili hemijski postupak prerade.

1.49. **Posebne operacije** - znači:

- istraživačke aktivnosti koje obuhvataju; bušenje, kopanje, uzimanje uzoraka, uključujući uzimanje veće količine uzoraka, geofizička merenja koja uključujući ispitivanja koja koriste avione ili visoko naponskih električnih metoda, korišćenje mehanizacije ili opreme i bilo koju povezanu aktivnost koja se obavlja u cilju istraživanja, koja fizički menja ili narušava površinu zemljišta;

- korišćenje eksploziva za ciljeve rudarskog ili mineralnih istraživanja;

- početak Rudarskih Aktivnosti ili Zanatskog Rudarstva;
- rudarske aktivnosti koje obuhvataju: korišćenje ili rad mehanizacije i opreme, druge aktivnosti koje može da utvrdi NKRM; i
- rukovanje, skladištenje ili preradu minerala koji obuhvataju: korišćenje ili rad mehanizacije i opreme, primenu hemikalija ili drugih sredstava, druge aktivnosti koje može propisati NKRM.

1.50. **Program posebnih aktivnosti** - ima smisao koji je propisan u Članu 38 stav 1, podstav 1.9 ovog Zakona.

1.51. **Dozvola** - službeno pismeno ovlašćenje izdato od NKRM za obavljanje Posebnih Aktivnosti.

1.52. **Javni autoritet** - bilo koji vladin izvršni organ, javno telo, ministarstvo, odeljenje, agenciju, ili drugi takav organ koji obavlja izvršnu, zakonodavnu, regulatornu, javnu administrativnu ili sudsku funkciju. U ovom kontekstu, aktom "javnog organa" smatra se i akt kojeg je donela privatna organizacija ili ustanova, ako je donet shodno dobijenom ovlašćenju prema normativnom ili podnormativnom aktu, ili shodno prenosu ovlašćenja od strane drugog javnog autoriteta/organa.

1.53. **Procena resursa** - dokumenat pripremljen u skladu sa evropskim standardima o rezultatima istraživanja, mineralnih resursa i mineralnih rezervi (Kodeks izveštavanja).

1.54. **Licenca o korišćenju prava zadržavanja** - licencu koju dodeljuje NKRM prema Delu IV ovog Zakona.

1.55. **Značajni vlasnik** - lice koje poseduje ili kontroliše pet procenata (5%) ili više vlasničkog interesa, direktno ili indirektno, u preduzeću.

1.56. **Sporazum o površinskim pravima** - sporazum sklopljen:

- između podnosioca zahteva, Vlasnik Licence ili Vlasnika Dozvole i treće strane koji ima zakonito registrovana imovinska prava na površinu zemljišta koje taj podnosilac zahteva, Vlasnik Licence, ili Vlasnik Dozvole predlaže da koristi ili ga koristi za sprovođenje aktivnosti koje pokriva ovaj Zakon i
- ovlašćuje podnosioca zahteva, Vlasnik Licence ili Vlasnika Dozvole za obavljanje pomenutih aktivnosti.

1.57. **Preduzeće** znači:

- bilo koje preduzeće, partnerstvo, zajedničko ulaganje, pravno lice, udruženje, projekat, ogranak, kancelariju, ili drugu organizaciju ili

ustanovu (bez obzira na vlasništvo, sedište ili mesto obavljanja poslovanja ili ustanovljavanja),

- bilo koji Javni Autoritet i/ili

- svako fizičko lice koji deluje u ime bilo kojih od gorepomenutih.

1.58. **Rasipničke prakse** – prakse koje nisu u skladu s dobrim praksama komercijalne mining customarily u upotrebi u EU ili zahtijeva EU ili međunarodnih standarda.

159. **Voda** - voda koja se nalazi iznad ili ispod površine Zemlje koja je

- pogodna za punjenje boca ili za pakovanje za komercijalnu prodaju ili

- koja se može koristiti kao izvor termičke energije ili hidroelektričnu energiju.

2. Za potrebe ovog Zakona, Minerali su podijeljeni u sledeće grupe:

Grupa 1 - Energetski minerali. "Energetski Minerali" uključuju sve vrste Čvrstih Ugljovodonika, Tečnih i Gasovitih Ugljovodonika, bitumenske stene i radioaktivne minerale. "Čvrsti Ugljovodonici" znači i uključuje lignit, mrki ugalj, ugalj, antracit i bilo koji drugi čvrsti karbonizovani mineral. "Tečni i Gasovit Ugljovodonici" znači i uključuje svaki organski mineral, gasovit ili tečan, koji se sastoji uglavnom od ugljenika i vodonika, ali ne podrazumeva i ne uključuje naftu ili prirodni gas.

Grupa 2 - Metalni minerali. „Metalni minerali“ znači i uključuju minerale koji sadrže metale, uključujući sledeće: aluminijum, antimon, arsenik, berilijum, bizmut, bor, kadmijum, cezijum, hrom, cinobar, kobalt, bakar, galica, galijum, germanijum, zlato, hafnijum, ilmenit, indijum, gvožđe, gvozdeni oksid, olovo, litijum, magnezijum, mangan, živu, molibden, nikal, niobijum, grupu platinskih metala (MGP: rutenijum, rodijum, paladijum, osmijum, iridijum, platinu), pirit, radijum, metali retke zemlje (lantanidijum i aktinidijum), renijum, rubidijum, skandijum, selen, srebro, stroncijum, tantal, telurijum, talijum, torijum, kalaj, titanijum, volfram i njegove rude, vanadijum, vulfenitijum, itrijum, cink, i cirkon.

Grupa 3 - Nemetalni Minerali. „Nemetalni Minerali“ znači i uključuju sve nemetalne minerale koji se koriste za industrijsku namenu u industriji. „Nemetalni Minerali uključuju:

- „Industrijski Minerali“, označavaju one nemetalne minerale koji se uglavnom koriste za industrijsku primenu, uključujući grafite, liskun, vermikulit, feldspat, volastonit, azbest, talk, piroflit, magnezijum, brusit, fluorit, barit, zeolit, olivinte, i ultrabazične stene (optički kvarc);

1.60. **Hemijski minerali** - nemetalne minerale koji se uglavnom koriste na području hemije, agro hemije lakova i boja, uključujući apatite, fosforite, sumpor, mineralne soli, bromijum, jod, bor, glaukonit, prirodne pigmente (mineralne boje).

1.61. **Tehnološki minerali** - označavaju one nemetalne minerale koji se uglavnom koriste za tehnološku primenu, uključujući caolin, glinu, bentonit, sirova kvarcna ruda (kvarc, kvarcit, kvarcni pesak), silicijumske stene (kremena, trepelet, radioalite), karbonatske stene (krečnjak, traventine, krede), dolomit, gips, anhidrite, perlite itd.), i

1.62. **Gradjevinski Minerali** - označavaju sve minerale i pridružene materijale koji se obično koriste za građevinsku industriju, uključujući i pesak, šljunak, kreč (i druge sedimentne stene), granit (i druge magmatske stene), i mermer (i druge metamorfne stene), uključujući glinu, lapor, gipsanu kredu, stipsu, andezit, bazalt, dunit, dijabaz, tuf, škrljavac, grafit, , peščenjak, kvarcni pesak, agregati i gradjevinske stene, serpentin, periodit, dunit, diorit, diabasit, bazalt, gabro, kristalna stena, gnejset i kvarcit.

Grupa 4 – Drago i polu-drago kamenje. „Drago i Polu-Drago Kamenje“ znači i uključuju sledeće: Korund, dijamant, smaragd, rubin, safir, amazonit, aventurin, beril, krisoberil, krisokol, kordierit, diopset, granat, kvarcni krislali (uključujući ametist, citrin, kamene kristale, ahat, karneol, kalcedon, krizopras, jaspis, bezbojni prirodni opal, opalom, tigarsko oko), sodalit, topaz, turmalin i tirkiz, nefrit, rodonit i žad.

Grupa 5 - Mineralna voda i Geotermalne vode. "Mineralna Voda" znači voda koja pojavljuje prirodno na ili ispod površine zemlje koja sadrži dovoljne količine hemijskog elementa koja imaju industrijsku vrednost, uključujući sve vode koje imaju više od jednog (1) grama suvog ostatka u jednom (1) litru. „Geotermalna Vode“ su podzemne vode, obično kao izvor ili gejzir, čija je temperatura veća od srednje godišnje temperature vazduha.

3. Detaljnije definicije izraza koji se koriste u ovom Zakonu, kao i definicije drugih izraza, mogu da se uspostave u jednom podzakonskom aktu koji je zajednički donet od Ministarstva u konsultaciji sa NKRM-om; pri čemu, ipak, te detaljnije definicije i definicije drugih izraza ne mogu da narušavaju primenjivost bilo koje odredbe ovog Zakona.

4. Na način korišćen u ovom Zakonu, jednina obuhvata množinu, i množina obuhvata jedninu i referenca "Član" su reference na članove ovog Zakona ako nije drugačije naznačeno

5. Zamenica "on" i pridev "njegov" primeniće se jednako za bilo koji pol i uključiće takodje referencu kompanije ili ortaštva (partnerstva) ako to kontekst bude dozvoljavao.

6. Izuzev ako kontekst jasno zahteva drugačije tumačenje, bilo koje reference u ovom zakonu za druge zakone, uredbe ili podzakonske akte, ili bilo koje specifične odredbe u vezi s tim, tumačiće se kao i uključiće bilo koju i sve izmene i dopune u vezi s tim. Ako je ovaj zakon, uredba ili podnormativni akt ukinut i zamenjen sa naslednim zakonodavstvom koje uređuje isto pitanje, ova referenca tumačiće kao značenje ovog naslednog zakonodavstva i, ako je primeljivo, analogno sa odredbama u vezi s tim.

DEO II OPŠTE ODREDBE

Član 4

Potrebna ovlašćenja za istraživanje ili rudarstvo

1. Izuzev kao što je izričito utvrđeno u stav 2 ovog Člana Ovaj Zakon primeniće se na sve aktivnosti koje uključuju istraživanje, rudarske radove i/ili preradu Mineralenih Resursa na Kosovu. Nijedno lice ne može da obavlja aktivnosti koje obuhvataju istraživanje, eksploataciju, rudarstvo i/ili preradu jednog Mineralenog Resursa ili bilo koju drugu aktivnost bez Licence ili Dozvole izdate od NKRM u skladu sa ovim zakonom.

2. Izričito je utvrđeno da ovaj zakon ne uređuje ili ne pokriva aktivnosti koje uključuju i eksploataciju Mineralnih Voda ili bilo Geotermalnih Voda za zdravstvene ciljeve ili za piće.

Član 5

Vrste licenci i dozvola

1. NKRM može izdati sledeće Licence i Dozvole koje će se podvrgnuti ispunjavanju zahteva za izdavanje ovih Licenci i Dozvola na način kao što je izloženo u ovom Zakonu:

1.1. Licencu za obavljanje istraživanja, na način predviđen u Delu III ovog zakona;

1.2. Licencu za Korišćenje Prava Zadržavanja, na način predviđen u Delu IV ovog zakona;

1.3. Licencu za Obavljanje Rudarskih Aktivnosti, na način predviđen u Delu V ovog zakona;

1.4. dozvolu za obavljanje Posebnih Aktivnosti, na način predviđen u Delu VI ovog zakona;

1.5. Licencu za Obavljanje Zanatskog Rudarstva, na način predviđen u Delu VII ovog zakona i

1.6. Licenca ili dozvola od javnog interesa, shodno VIII delu ovog zakona.

Član 6

Kriterijumi o podobnosti

1. Lice koji želi da dobije ili održava jednu Licencu ili Dozvolu, ili da produži ili da izvrši prenos jedne postojeće Licence ili Dozvole, biće podoban ako je:

1.1. lice poslovno društvo koje ima najmanje jednog višeg tehničkog rukovodioca koji je odgovoran za svakodnevnu tehničku delatnost Poslovnog Društva koji namerava u dobrom poverenju da bude fizički prisutan na Kosovu; i

1.2. ni lice niti bilo koji od izvršioca, rukovodioca, direktora ili značajnih vlasnika u zadnjih deset (10) godina:

1.2.1. bilo utvrđeno od strane jednog nadležnog suda da je izvršio bilo koje krivično delo na Kosovu ili izvan Kosova, koje uključuje nasilje, pretnju nasiljem, korupcijonašku praksu, pranje novca, podmičivanje, ili davanje poklona ili bilo koje krivično delo koje je kažnjivo sa kaznom zatvora od šest (6) meseci zatvora na osnovu odgovarajućeg zakona koji je na snazi za to krivično delo;

1.2.2. bio proglašen nepodoban, zbog gorepomenutih razloga, od jedne vladine ili nadležne međunarodne institucije ili organizacije koja obezbeđuje fondove za opšti razvoj, javne investicije i obnovu;

1.2.3. bio potvrđeno od strane jednog nadležnog suda da je izvršio teško krivično delo putem učešće u aktivnostima jedne krivodnelne organizacije, definisane kao strukturirano udruženje osnovano u određeno vreme i koja deluje na organizovan način za pridobijanje finansijske koristi putem obavljanja krivodnelnih aktivnosti ili koje se smatraju kao nezakonite u mestu gde se zbivaju;

1.2.4. bilo utvrđeno od strane jednog nadležnog suda da je izvršio krivično delo prevare ili delo koje je jednako prevari;

1.2.5. bio kažnjen novčanom kaznom ili kaznom od jednog Javnog Autoriteta zbog namernog dostavljanja lažnih podataka u jednom dokumentu ili u izjavama koje je podneo dotičnom Javnom Autoritetu, izuzev ako je ova novčana kazna ili kazna poništena od jednog nadležnog suda; ili

1.3. Lice:

1.3.1. nije utvrđeno od strane jednog nadležnog suda da je u zadnje dve (2) godine bio pod stečaj ili insolventan

1.3.2. nije u postupku prestrukturiranja ili pod upravom jednog nadležnog suda;

1.3.3. trenutno nema neki sporazum ili aranžman sa svojim poveriocima za odlaganje ili smanjenje dugova zato što podnosioc prethodno nije bio u stanju da na vreme izmiri svoje dospеле obaveze;

1.3.4. trenutno nije podvrgnut nekom sudskom ili administrativnom nalogu koji obustavlja ili smanjuje isplate od ili za podnosioca, činjenica

iz koje za podnosioca proizilazi gubitak prava u celosti ili delimično za upravljanje i/ili raspolaganja sa svojinom;

1.3.5. nije trenutno predmet jednog sudskog ili upravnog postupka iz kojeg može proizlaziti jedan sudski ili administrativni nalog ili presuda ili jedan sporazum opisan u podstavovima 1.3.1 – 1.3.4 ovog stava;

1.3.6. od strane jednog nadležnog suda, u zadnje tri (3) godine nije utvrđeno da je prekršio ugovor sa nekim javnim entitetom, javnim autoritetom ili javnim preduzećem na Kosovu ili bilo gde; ili

1.3.7. nije prestupnik u plaćanju i prijavi poreza, obaveza, doprinosa, isplata ili troškova koje treba da se dostave ili plate jednom javnom autoritetu ili javnom preduzeću; i

1.4. Lice:

1.4.1. ima finansijska sredstva i tehnički je kvalifikovan (podesan) i ima iskustvo da preduzima aktivnosti na osnovu Licence ili Dozvole na koju se zahtev odnosi i da sprovede predviđene obaveze iz Licence ili Dozvole;

1.4.2. poseduje osiguranje za “sav rizik” prema trećim licima, koje važi sve dok je Licenca ili Dozvola važeća, u minimalnom razumnom iznosu propisanom od strane NKRM;

1.4.3. nije ranije imao opozvanu ili suspendovanu Licencu ili Dozvolu od strane NKRM; izuzev ako je ova radnja proglašena nevažećom, zabranjenom ili ako je poništena od nadležnog suda; i

1.4.4. nije propustio da ispuni obaveze prema bilo kojoj Licenci ili Dozvoli, pod uslovom da, NKRM nije odbijio jedan zahtev na osnovu pomenutog propusta sve dok podnosilac zahteva:

1.4.4.1. ne dobije pojedinosti o propustima i sve dok nije uspeo da popravi stanje u odredjenom roku kao što je NKRM dopustila ili

1.4.4.2. ako propust nije popravljen i podnosioc nije ponudio da za to plati opravdanu nadoknadu, i

1.5. Predmet licence ili dozvole za koju je podnosioc podneo zahtev:

1.5.1. nije u suštinskoj protivurečnosti sa predmetom druge Licence ili Dozvole koja je izdata jednoj trećoj strani;

1.5.2. nije u suštinskoj protivurečnosti sa predmetom jednog predhodnog zahteva koji je podnet od drugog podnosioca koji ima prednost;

1.5.3. ne uključuje Mineralne Resurse, koji treba da se dodele na osnovu konkurentnog tenderskog postupka; i

1.5.4. ne uključuje oblast u kojoj su pomenute aktivnosti zabranjene bilo kojim drugim zakonom koji je na snazi na Kosovu.

1.6. nije podneo lažne materijalne dokaze u svom zahtevu.

Član 7 **Opšti postupak**

1. NKRM će doneti postupke i standardne obrazce za postupak podnošenja zahteva za licence i izdavanje Licence i Dozvole, kao i njeno produženje, izmenu, prenos, obustavu ili poništenje.

2. Svaka licenca i dozvola treba da obuhvati uslove:

2.1. usklađenosti sa specifičnim zakonima, pravilima, kodeksima i standardima;

2.2. za izveštavanje o nesrećama;

2.3. o zahtevima za mere za zaštitu zaposlenih, javne sigurnosti i javnog zdravlja;

2.4. o zahtevima za mere za zaštitu životne sredine

3. NKRM je dužna da donese spisak koji određuje iznos takse koja se treba uplatiti za podnošenje zahteva i koji će se dostaviti zajedno za svaku vrstu zahteva. Iznos pomenutih taksi treba da bude u skladu sa najboljim međunarodnim praksama. Svaki podnosioc treba da uplati navedeni iznos NKRM-u prilikom podnošenja zahteva. Sve pomenute takse su nepovratne.

4. NKRM dužna je da potvrdi vreme i datum prijema svakog zahteva, i evidentiraće ime podnosioca zahteva, njegovu odgovarajuću kontakt informaciju i vrstu zahteva.

5. NKRM je ovlašćena da zahteva od podnosioca zahteva dodatne podatke koje ona smatra da su opravdane u smislu provere navedenih informacija koje su evidentirane ili koje su podnete od dotičnog podnosioca zahteva i/ili u vezi sa usklađenošću sa odredbama ovog Zakona.

6. NKRM dužna je da održava kompletnu i urednu arhivu o svim zahtevima u vezi sa jednom Licencom i Dozvolom i o svim održanim sastancima Odbora NKRM-a koji su održani u vezi sa razmatranjem svih takvih zahteva; pomenuti podaci uključuje, između ostalog, sve donete odluke i razloge za donošenje tih odluka.

7. Ovi podaci treba da budu dostupni za javnost u skladu sa Zakonom o Pristupu Zvaničnim Dokumentima.

Član 8

Ustupanje Licencne Oblasti/Područja

1. Vlasnik Licence za obavljanje istraživanja, licence za korišćenje prava zadržavanja ili licence za obavljanje, koji želi da ustupa u celini ili deo oblasti koja je pokrivena Licencom, treba da podnese zahtev NKRM za dobijanje potvrde o ustupanju, ne manje od jednog (1) meseca pre datuma kada on želi da ustupanje stupi na snagu.

2. Zavisno od stav 4 ovog člana. NKRM je dužna da izda podnosiocu zahteva potvrdu o ustupanju bilo bezuslovno ili u zavisnosti od dotičnih uslova koji se tiču oblasti koja je predmet ustupanja a koje NKRM može opravdano da utvrdi.

3. Zahtev iz ovog Člana mora da:

3.1. identifikuje oblast koja je predmet ustupanja, ako se zahtev odnosi samo na deo Oblasti koja je Pokrivena Licencom, uključujući i plan koji jasno identifikuje i deo koji je predmet ustupanja i deo koji biva zadržan;

3.2. navede datum kada podnosilac zahteva želi da ustupanje stupi na snagu;

3.3. sadrži pojedinosti o aktivnostima koje su prema Licenci izvršene u oblasti koja je predmet ustupanja; i

3.4. bude praćen sa podacima i izveštajima u vezi sa aktivnostima za koje NKRM može opravdano da zahteva.

4. NKRM ne izdaje sertifikat dostave ukoliko konstatuje da aplikant nije postupio u skladu sa planom zatvaranja rudnika i programom tražene rehabilitacije shodno stavu 1., pod stav 1.9 člana 31. ovog zakona ili će ostaviti zonu u nesigurnom stanju i ne u skladu sa dobrim praksama mineralnog korišćenja i životne sredine.

5. Potvrda o ustupanju stupiće na snagu na dan kada je izdata podnosiocu zahteva. Kada se potvrda odnosi na čitavu Oblast koja je Pokrivena Licencom, Licenca će biti poništena istog dana; u drugim slučajevima, Licenca će biti preinačena uzimajući u obzir ustupanje.

6. U slučaju jednog Ustupanja celokupne ili bilo kojeg dela Oblasti/Područja koja je Pokrivena Licencom Vlasnik Licence biće odgovoran za sve obaveze koje su nastale kao i za sve obaveze koje proizilaze u vezi sa aktivnostima koje su obavljane od Vlasnika Licence na osnovu dotične Licence u oblasti koja je Ustupljena.

Član 9

Suspenzija ili Poništavanje Licence ili Dozvole zbog Ne-Uskladjenosti

1. Ako Vlasnik Licence ili Vlasnik Dozvole propusti da se pridržava svoje pododobnosti prema Članu 6 ovog zakona ili da se inače pridržava materijalnim zahtevima ovog Zakona ili bilo koje Licence, Dozvole, sporazuma ili drugog instrumenta koji je donet

i/ili primenjen na osnovu ovog Zakona, NKRM će dostaviti tom Vlasniku Licence ili Vlasniku Dozvole jedno pisano Navedeno obaveštenje treba da:

1.1. naznači prirodu propusta;

1.2. omogući Vlasniku Licence/Vlasniku Dozvole jedan razuman vremenski rok za ispravljanje uočenih propusta; ovaj vremenski rok ne sme da bude kraći od šezdeset (60) dana, ali ne veći od stodvadeset (120) dana, osim ako je taj propust uzrokovao pretnju da dođe do ozbiljno opasne situacije i NKRM utvrdi da taj propust mora da bude ispravljen u što kraćem vremenskom roku;

1.3. da identifikuje mere koje Vlasnik Licence ili Vlasnik Dozvole treba da preduzme za ispravku propusta, što može da uključi uplatu od strane Vlasnika Licence ili Vlasnika Dozvole jedne novčane kazne ako je propust prouzrokovao jednu ozbiljnu opasnu situaciju;

1.4. priložiće, jedan Nalog o Suspenziji u kojem će obavestiti Vlasnika Licence ili Vlasnika Dozvole da je dotična Licenca ili Dozvola suspendovana/obustavljena sve dok Vlasnik Licence ili Vlasnik Dozvole, u roku koji utvrdi NKRM,

1.4.1 u potpunosti ne ispravi propust; ili

1.4.2. ako NKRM utvrdi, da su ispravljeni sami ozbiljni aspekti kao što je utvrđeno od strane NKRM-a; i

1.5. obavesti Vlasnika Licence/Vlasnika Dozvole da, ako se propust nastavi i posle roka koji je naznačen u obaveštenju, NKRM može prema zakonu da izrekne primeljive kazne i/ili mere prinude koje predviđa ovaj Zakon, uključujući suspenziju ili poništavanje dotične Licence ili Dozvole prema stav 2 ovog Članu;

2. Ako se utvrdi da dotični Vlasnik Licence ili Vlasnik Dozvole je propustio da ispuni uslove ovog obaveštenja u roku koji je propisan u njemu, NKRM poništiće dotičnu Licencu ili Dozvolu donoseći Vlasniku Licence ili Vlasnik Dozvole pisani „Nalog o Poništenju“:

2.1. obavestiće Vlasnika Licence ili Vlasnika Dozvole da je odgovarajuća Licenca ili Dozvola poništena;

2.2. naložiće Vlasniku Licence ili Vlasniku Dozvole da odmah prestane sa svim ovlašćenim aktivnostima koja proizilaze iz Licence ili Dozvole;

2.3. naložiće Vlasniku Licence ili Vlasniku Dozvole da preduzme odgovarajuće mere koje NKRM proceni da su neophodne kako bi se osiguralo da prestanak operacija se sprovedi na način koji je uređen i siguran i da ostavlja mesto/lokaciju ovih operacija u stanju koje nije, i koja neće predstavljati opasnost ili rizik za životnu sredinu ili ljudsko, životinjsko ili biljno zdravlje ili život.

2.4. naložiće Vlasniku Licence ili Vlasniku Dozvole da odmah plati sve prispele ali neisplaćene licencne naplate; i/ili

- 2.5. naložiće Vlasniku Licence ili Vlasniku Dozvole da plati kaznu ako NKRM smatra da je propust bio nameran ili da je prouzrokovao ozbiljnu opasnu situaciju.
3. Poništenje Licence ili Dozvole prema stava 2 ovog Članu stupa na snagu nakon što se dostavi “Nalog o Poništenju” Vlasniku Licence ili Vlasniku Dozvole.
4. Bilo koja opomena ili nalog za Vlasnika Licence ili Vlasnika Dozvole prema stav 1 i 2 ovog Člana treba da sadrži
- 4.1. pisano obrazloženje NKRM o razlozima za donošenje ove opomena ili naloga, i
 - 4.2. pisano obaveštenje za Vlasnika Licence/Vlasnika Dozvole u vezi sa pravom na žalbu i sudsko razmatranje u vezi sa predmetima koji su naznačeni u opomeni ili nalogu.
5. U slučaju Suspenzije ili Poništavanja Licence ili Dozvole, Vlasnik Licence ili Vlasnik Dozvole biće odgovoran za sve obaveze koje su nastale, kao i za sve obaveze koje proizilaze u vezi sa aktivnostima koje su obavljane od Vlasnika Licence ili Vlasnika Dozvole na osnovu Licence ili Dozvole ili u skladu sa obaveštenjem ili nalogom prema stava 1 i 2 ovog člana.

Član 10

Prenos i Stavljanje Licenci i Dozvola pod Zalogom

1. Osim ako je drugačije predviđeno u ovom Članu , nijedna Licenca ili Dozvola ne može da bude prenet, založena ili na bilo koji drugi način da se stavi pod intabulacijom, bilo zajedničkim sporazumom ili zakonskim dejstvom.
2. Ako Vlasnik Licence za Istraživanje ili Rudarske Licence ili Vlasnik Dozvole želi da prenese dotičnu Licencu ili Dozvolu, Vlasnik Licence ili Vlasnik Dozvole i predloženi preuzimač/indosar treba zajedno da dostave NKRM-u kompletirani zahtev predviđen za tu svrhu u propisanom obrazcu, zajedno sa propisanom taksom, uz koji mora da bude priloženo sledeće:
- 2.1. jedan (1) primerak dotične Licence i/ili Dozvole, predloženi sporazum o prenosu i sva druga materijalna dokumentacija koja je se na to odnosi;
 - 2.2. izjava Vlasnika Licence ili Vlasnik Dozvole koja sadrži razlog(e) za predloženi prenos ili;
 - 2.3. informacija pokazuje da predloženoni preuzimač biti podesan, prema primeljivim odredbama ovog zakona, da primi dotičnu Licencu ili Dozvolu ako je predloženoni preuzimač podneo zahtev za dobijanje dotične Licence ili Dozvole.
 - 2.4. najnoviji podaci o Istraživanjima, Posebnim Operacijama i/ili za Programu Rudarstva i jednu izjavu donetu od predloženog preuzimača da će ispuniti ovaj program koji je usvojen od NKRM; i

- 2.5. izjava od predloženog preuzimača da prihvata i da će ispuniti sve preostale obaveze tekućeg Vlasnika Licence i/ili Vlasnika Dozvole – koje proizilaze od Licence /ili Dozvole, na osnovu ovog Zakona – od dana stupanja na snagu ovog prenosa.
3. NKRM dužan je da se složi sa prenosom Licence ili Dozvole na osnovu zahteva u skladu sa stav 2 ovog Člana, ako je na datum ovog zahteva preuzimač ispunio uslove iz gorepomenutog stav 2 ovog Člana i opštih uslova za izdavanje dotične Licence ili Dozvole prema ovom Zakonu.
4. Nakon usvajanja transfera od NKRM-a, primalac licence ili dozvole je dužan da ispunjava sve obaveze koje proizilaze iz pod stava 2.5 stava 2. ovog člana.
5. Licenca ili Dozvola može služiti kao kolateral za jednu zalogu radi osiguranja od bilo koje odgovornosti od Vlasnika Licence ili Vlasnika Dozvole.. Nakon stvaranja takve zaloge, zalagač i vlasnik zaloge nositelj zajedno će dostaviti obaveštenje NKRM u kojem će pružiti sledeće informacije:
- 5.1. ime vlasnika zaloge;
 - 5.2. imena i adrese značajnih vlasnika zaloge i direktora, ako oni postoje;
 - 5.3. službenu registrovanu adresu vlasnika zaloge na Kosovu; i
 - 5.4. jedan razuman detaljan opis materijalnih uslova zaloge.
6. Nakon dobijanja obaveštenja u kojem se ističe da su ispunjeni zahtevi iz stav 5 ovog Člana, NKRM je dužna da registruje zalogu na Licencu u Katastru Licenci/Dozvola koji će biti se držati od NKRM.
7. Zaloga na Licencu ili Dozvolu se neće tumačiti kao odstupanje Vlasnika Licence od njegovih obaveza da ispuni rokove i uslove saglasno založene Licence ili Dozvole.
8. Vlasnik zaloge dužan je odmah da obavesti NKRM o svim merama koje su preduzete od strane vlasnika zaloge radi izvršenja zaloge. Ako je, na osnovu ovih izvršnih mera, vlasnik zaloge dobije u posed dotičnu Licencu ili Dozvolu ili jedan nalog ili presudu od suda ili arbitražnog organa koji nalaže zalagodavcu da izvrši prenos posedadotične Licence ili Dozvole na Vlasnika Dozvole ili da na neki drugi način nedvosmisleno podržava pravo vlasnika zaloge da dobije u posed dotičnu Licencu ili Dozvolu, i o tome vlasnik zaloge će odmah obavestiti NKRM. Ako vlasnik zaloge dobije jedan takav nalog ili presudu, onda će on dostaviti jedan takav originalan nalog ili presudu NKRM za pregled i kopiranje. NKRM će odmah vratiti original vlasniku zaloge. NKRM će zatim preduzeti odgovarajuće mere za izvršenje takve presude ili naloga.
9. U slučaju ako vlasnik zaloge dobije u posed dotičnu Licencu ili dozvolu:

- 9.1. vlasnik zaloge nema pravo da preduzme aktivnosti koje su naveden u njoj sve dok vlasnik dozvole ne pruži informacije koje se traže od predloženog preuzimača prema prema podstavovima 2.3, 2.4 i 2.5 stava 2. ovog člana;
- 9.2. vlasnik zaloge može da izvrši prenos Licence ili Dozvole na treću stranu, ako vlasnik zaloge i predloženi preuzimač ispunjavaju sve zahteve navedene u stav 2 ovog Člana, u tom slučaju bilo kakve reference iz stav 2 ovog Člana na "Vlasnika Licence" ili "Vlasnika Dozvole" podrazumevaće vlasnika zaloge; i
- 9.3. zalagodavcu će biti pod strogom obavezom da pruža svu pomoć vlasniku zaloge ili jednom predloženom preuzimaču za koju vlasnik zaloge može opravdano da zahteva da u potpunosti ispuni referentne zahteve koji su utvrđeni u stav 2 ovog Člana, - posebno - ali ne ograničavajući se na - pripremu i podnošenje jednog ažuriranog Istraživanja, Specijalnih Operacija i/ili Rudarskog Programa kao što je propisano u substav 2.4 od stav 2 ovog Člana.
10. Ako založno pravo nastaje kao rezultat dejstva zakona Kosova uopšte na aktivu/imovinu Vlasnika Licence ili Dozvole, vlasnik založnog prava može preuzeti svaku zakonitu radnju radi izvršenja založnog prava za koju vlasnik založnog prava smatra potrebnim ili odgovarajućim za izvršenje založnog prava nad aktivom/imovinom Vlasnika Licence ili Dozvole, uključujući i bilo koju Licencu ili Dozvolu sa kojom raspolaže Vlasnik Licence ili Dozvole. U ovim slučajevima, odredbe stava 8 i 9 ovog Člana će se primijeniti i reference na ovaj Član za "zalogu" i "vlasnika zaloge" smatraće se da znače, kao "založno pravo" i "vlasnik založnog prava".
11. Ukoliko je jedna licenca ili dozvola predmet jednog taloga ili zaduženja, to ni na koji način ne sprečava niti utiče na autoritet NKRM da poništava ili ukida licencu ili dozvolu, u skladu sa odredbama ovog zakona i uslova za licencu ili dozvolu. Međutim, ukoliko nosilac taloga ili zaduženja (primalac zaloga) izvršava taj zalog ili zaduženje, onda on po svom izboru može da ispunjava zahteve utvrđene kod stavova 2.3 – 2.5 ovog člana za primaoca transfera ili da podnosi zahtev za transfer licence ili dozvole jednoj drugoj stranci u skladu sa zahtevima iz stava 2. ovog člana, pri čemu se primalac zaloga smatra nosiocem licence ili dozvole u smislu ovog člana. Svi zahtevi ili operacionalni uslovi određeni licencom ili dozvolom će se ukinuti do ispunjenja zahteva određenih stavom 2 od primaoca zaloga; međutim, primalac zaloga je odgovoran da osigurava da se dotično mesto održava u skladu sa primenjivim zahtevima životne sredine i bezbednosti.

Član 11

Prenos kontrole

1. Svaka predložena promena Značajnog Vlasnika jednog Vlasnika Licence ili Vlasnika Dozvole biće predmet odobrenja od strane NKRM-a. NKRM će uskratiti svoje odobrenje na ovu promenu ako novi Značajni Vlasnik ne zadovoljava kriterijume o podobnosti iz podstav 1.2 stav 1 od Člana 6 ovog zakona ili ako ova promena prouzrokuje da Vlasnik Licence ili Vlasnik Dozvole postaju nepodobni prema bilo kojoj drugoj odredbi Člana 6 ovog zakona

2. U zahtevu za odobrenje kao što se traži ovim Članom 11, NKRM može da zatraži podnošenje takve informacije kao NKRM može razumno smatrati relevantnim i potrebnim.

Član 12

Opšta Komercijalna Prava Vlasnika Licence i Vlasnik Dozvole

1. U vezi sa aktivnostima koje su ovlašćene na osnovu Licence ili Dozvole, Vlasnik Licence ili Vlasnik Dozvole ima:

1.1. pravo i obavezu da posluje u skladu sa zakonom, dobrom komercijalnom rudarskom praksom i sa standardima EU i međunarodnim standardima;

1.2. pravo da obavlja svoje poslovanje bez nerazumnog ili protivpravnog uplitanja od strane bilo koje osobe ili javnog autoriteta;

1.3. obavezu da na Kosovu vodi kompletirane i uredne knjige računa i finansijsku evidenciju u Evrima;

1.4. pravo da otvori i operiše sa bankarskim računima na Kosovu i u inostranstvu;

1.5. pravo da direktno uvozi od svojih snabdevača svu potrebnu robu i opremu; i

1.6. pravo da prima i zadrži dobit iz inostranstva dobijenu izvozom; pod uslovom da se svi ovi prihodi registruju i da se navedu u knjigama računa i finansijskoj evidenciji kaoja se zahteva da se vodi na Kosovu prema podstav 1.3 ovog zakona.

Član 13

Ograničene Aktivnosti

1. Nosilac licence ili dozvole za korišćenje, neće obaviti nikakvu delatnost na nekoj površini koja se:

1.1. nalazi bliže od dvesta (200) metara od granice sela, gradića ili grada ili drugog naseljenog mesta;

1.2. nalazi unutar zone od stotinu (100) metara od neke kuće ili nastanjene ili privremeno ne nastanjene zgrade;

1.3. nalazi unutar četrdeset i pet (45) metara od nekog zemljišta, koja je očišćeno ili poorano, ili na drugi način pripremljeno za setvu poljoprivrednih useva, ili na kojoj već rastu sađeni usevi, osim kada je nosilac licence ili dozvole stekao površinska prava za to zemljište;

- 1.4. koristila u toku prethodnih 12 (dvanaest) meseci za setvu ili žetvu poljoprivrednih useva, osim kada je nosilac licence ili dozvole stekao površinska prava za to zemljište;
 - 1.5. nalazi unutar dvesta (200) metara od nekog nasipa ili rezervoara;
 - 1.6. ukoliko je to mesto neke termoelektrane, dalekovoda ili reke, ili se nalazi ne dalje od stotinu i pedeset (150) metara od njih.
 - 1.7. koje se nalazi u krugu od šesdeset (60) metara od ulice, puta ili autoputa;
 - 1.8. koje je rezervisano za potrebe bilo koje železničke pruge ili u krugu od šesdeset (60) metara od bilo koje železničke pruge ili bilo kog zemljišta rezervisanog za železničku prugu;
 - 1.9. koje je namenjeno ka mesto za sa groblje;
 - 1.10. koje predstavlja mesto koje je zakonom i zvanično označeno kao istorijski ili nacionalni spomenik,
 - 1.11. koje je deo jednog privatnog ili javnog aerodroma ili jedne susedne vazduhoplovne bezbednosne zone;
 - 1.12. koje je u oblasti koja je zakonom i zvanično označena kao državni ili opštinski Park, ili
 - 1.13. ako se eksploziv koristi na daljini manjoj od 500 metara od stambenih zgrada ili infrastrukturnih.
2. Kada Vlasnik Licence ili Vlasnik Dozvole želi da preduzima aktivnosti koje su obuhvaćene u Licenci ili Dozvoli u oblasti u kojoj su te aktivnosti su zabranjene prema paragraf 1. ovog Člana, dotični Vlasnik Licence ili Vlasnik Dozvole treba da se obrati NKRM-u za izuzeće od dotične zabrane. NKRM će se konsultovati sa Javnim Autoritetima i sa bilo kojim licima koji imaju legitiman interes koji su neposredno odgovorni za primenu ove zabrane. NKRM može dozvoliti pomenuto izuzeće samo ako je postignuta saglasnost izmedju dotičnih Javnih Autoriteta.

Član 14 **Izvršavanje prava**

Prava koja proizilaze od jedne Licence ili Dozvole izvršavaće se uz razumnu pažnju. Bilo koja šteta prouzrokovana zakonitom interesu treće strane koja je nastala kao rezultat izvršavanja ovlašćenih aktivnosti na osnovu Licence ili Dozvole treba da se nadoknadi u skladu sa primenljivim odredbama Zakona o obligacionim odnosima na Kosovu.

Član 15

Rasipničke prakse

1. Nijedan Vlasnik Licence ili Dozvole ne sme da bude uključen u rasipničke prakse.
2. Ukoliko na osnovu tačnih i objektivnih podataka pružanih od Inspektorata ili nekog drugog izvora, NKRM konstatuje da se nosilac licence ili dozvole angažuje na nepotrebne prakse, NKRM će o toj konstataciji pismeno obavestiti nosioca licence ili dozvole. Obaveštenje treba da utvrdi prirodu praksi koja se osporavaju i treba da zahteva od dotičnog nosioca licence ili dozvole da u roku od trideset (30) dana, ili da negira da se angažuje u takvim praksama, ili da pruža objašnjenje zašto te radnje smatra potrebnim.
3. Ukoliko NKRM nije zadovoljna dobijenim odgovorom, ili nije dobila odgovor u gore navedenom, trideset (30) dnevnom roku, NKRM donosi „obaveštenje o podbačaju“, shodno člana 9, kojim nalaže nosiocu dotične licence ili dozvole, da obustavi korišćenje tih praksi. Ovaj nalog detaljno utvrđuje nepotrebne prakse, za koje je dat nalog. Ukoliko nosilac licence ili dozvole ne postupa u skladu sa nalogom, NKRM će preduzeti mere utvrđene stavom 2. člana 9. ovog zakona.

Član 16

Vodenje kancelarije na Kosovu

Svaki nosilac licence, svaki aplikant ili svaki nosilac dozvole, treba da ima jednu kancelariju na Kosovu, gde će se dostaviti dopisi od strane javnih autoriteta. Svaki nosilac licence ili dozvole treba da obavesti NKRM o adresi ove kancelarije i da odmah informiše NKRM u vezi sa nekom izmenom ove adrese.

Član 17

Izveštaji, Arhiva/Evidencija i informacije

Svaki Vlasnik Licence ili Vlasnik Dozvole treba da drži u kancelariji koja se traži prema Članu 16 svi arhivu i dokumentaciju koja je potrebna prema ovom zakonu. Fizički uzorci koji se zahtevaju prema ovom zakonu takođe treba da se drže u ovoj kancelariji, izuzev ako jedna odredba ovog zakona izričito dozvoljava da se ovi fizički uzorci mogu držati u nekoj drugoj lokaciji unutar Kosova.

Član 18

Licence koje Podležu Konkurentnom Postupku Dodele

1. Osim ako je izričito drugačije propisano u stavu 8 ovog Člana, bilo koja Licenca za Istraživanja ili za Rudarstvo koja se odnosi za jedan Energetski Mineral ili za jedan mineral koji se nalazi unutar oblasti/područja koja je određena od strane Ministra kao “Oblast od Posebnog Značaja/Interesa” u skladu sa stavom 2 ovog člana će biti dodeljena i doneta jedino nakon vođenja otvorenog, transparentnog i konkurentnog postupka ponude (tenderskog postupka).

2. Vlada na predlog ministra može da odredi jednu zonu na Kosovu „zonom od posebnog interesa“, ukoliko:

2.1. je dokumentovano da ta zona sadrži izvore dragocenih metalnih, industrijskih minerala ili dragocene ili polu dragocene kamenje, u toj količini i sa tim karakteristikama, da se opravdano očekuje da će privlačiti interes tri ili više mineralnih preduzeća sa iskustvom i sa održivim finansijskim izvorima; i

2.2. ovo opredeljenje nije u suprotnosti ili u nesaglasnosti sa pravima bilo kog nosioca licence, prema jednoj postojećoj licenci.

2.3. Vlada određuje jednu zonu „zonom od posebnog interesa“, Vlada će odmah anulirati to određivanje u slučaju nastanka dokaza, koji dokazuju da zona ne ispunjava kriterijume određene u podstavovima 2.1. i 2.2.

3. Konkurentni proces tendera, predviđen stavom 1. ovog člana – osim kako je utvrđeno u stavu 4. ovog člana – realizovaće se od strane tenderske komisije, koju čine:

3.1. ministar za energiju i rudnike, koji je predsedavajući Komisije;

3.2. ministar za privredu i finansija;

3.3. ministar za trgovinu i industriju;

3.4. ministar za životnu sredinu i prostorno planiranje,

3.5. ministar za rad i socijalno staranje.

3.6. u slučaju izjednačenih glasova o jednom pitanju ili o jednom određenom predlogu, ministar za energiju i rudnike ima pravo da odlučuje o pitanju. Svaki od gore navedenih članova može, da odredi drugu osobu da služi kao njegov zastupnik na sednici ili sednicama tenderske komisije. Smatra se da tenderska komisija ima kvorum na njenim sednicama, ukoliko su prisutna najmanje tri njena člana ili njihovih zastupnika. Ministar za energiju i rudnike je odgovoran da tenderskoj komisiji obezbedi odgovarajuću zakonsku i drugu tehničku ekspertizu, kako bi se obezbedilo zakonito, pravilno i stručno obavljanje tenderskog procesa. Sva određena ili angažovana lica od strane Ministarstva za energiju i rudnike, u cilju podržavanja rada tenderske komisije, obavljajući svoje dužnosti i funkcije u potpunom skladu sa Zakonom, i odgovaraju i dobijaju uputstva isključivo od tenderske komisije prilikom obavljanja ovih dužnosti i funkcija. Svi javni autoriteti će, uključujući i NKRM, pružiti tenderskoj komisiji svu pomoć, savete i informacije koje tenderska komisija može da zatraži za uredno izvršavanje tenderskog procesa.

5. Komisija za javno nadmetanje navedena u stav 3. ovog Člana nije ovlašćena za javno nadmetanje/tender i dodelu bilo koje Licence koja se odnosi na jedan Energetski Mineral ako:

5.1. dodela takve Licence (ili pravo za dobijanje takve Licence) je predmet drugog konkurentnog postupka nadmetanja koji se već sprovodi, ili koji će biti sproveden, od jednog drugog organa ili javno autoriteta koji je osnovan od strane o dila u skladu sa odredbama međunarodnog sporazuma ili drugog zakona,

5.2. takav drugi postupak javnog nadmetanja kao svoj osnovni cilj ima dodelu ugovora za izgradnju novih i značajnih energetske proizvodnje postrojenja i

5.3. organ ili javni autoritet odgovoran za sprovođenje ovog postupka opravdano je utvrdio da je uključivanje takve Licence (ili pravo na dobijanje takve Licence) u okviru takvog postupka je neophodan kako bi se osigurao interes potencijalnih ponuđača.

5.4. ako su ovi uslovi ispunjeni, organ ili javni autoritet koji je odgovoran za dotično javno nadmetanje/tender ima isključivo ovlašćenje za nadmetanje/tender i dodelu ove Licence (ili pravo za dobijanje takve Licence), pod slovom, međutim, da dotični organ ili javni autoritet ne sme da ima ovlašćenje za dodelu ovakve Licence (ili pravo na dobijanje takve Licence) jednom ponuđača koji ne zadovoljava primjeljive zahteve o podobnosti koje su utvrdjene u ovom zakonu, i s'tim, da dotične Licence moraju biti u skladu s važećim odredbama ovog zakona.

5. Nijedna osoba ne može podneti jednu ponudu/tender ili da dobije jednu dotičnu Licencu ako takva osoba ne ispunjava sve relevantne zahteve o podobnosti koje su osnovane prema ovom zakonu. Odgovarajući organ za javno nadmetanje, koji je određen u skladu s stavom 3. i 4. ovog Člana, može nametnuti dodatne uslove o podobnosti, pod uslovom, međutim, da bilo koji i svi ovi dodatni zahtevi o podobnost će biti usmereni isključivo kako bi se osiguralo da svi ponuđači imaju dovoljno finansijskih sposobnosti i iskustvo za obavljanje aktivnosti koje su ovlašćene od Licence.

6. Svaka Licenca koja je dodjeljena od dotičnog organa za nadmetanje u skladu sa prethodnim stavovima ovog Člana mora da bude u skladu s primjenjivim zahtevima ovog zakona. NKRM će imati obavezu da uredno izda ove Licence u roku od trideset (30) dana nakon dodele od dotičnog organa za javno nadmetanje.

7. Bez obzira na gorepomenute odredbe ovog Člana, izričito se nalaže da zahtevi za konkurentno nadmetanje iz stava 1. ovog Člana se neće primeniti na Licence koje se odnose na Energetski Mineral ako, zbog razloga koji se neposredno odnose na potrebu da se obezbedi sigurnost u snabdevanju sa energijom na Kosovu, Vlada donosi odluku, kojom konstatuje da ima značajnog javnog interesa da izda ovu licencu za:

7.1. specifične poslovne organizacije koje operišu sa značajnim energetske postrojenjima za proizvodnju energije na Kosovu ili

7.2. jedno određeno trgovačko društvo koje je glavni snabdevač energetske mineralima za ove kapacitete.

8. Ako Vlada donese gore navedenu odluku, NKRM će a imati pravo da izda ovu licencu odgovarajućem trgovačkom društvu. NKRM treba da osigurava da su uslovi naveden licence u skladu sa primenjivim odredbama ovog zakona. Bez obzira na druge odredbe

ovog zakona, NKRM - za licence za energetske minerale, izdate na ne-konkurentan način, shodno ovom stavu - treba da ograniči vreme trajanja i delokrug, kako bi se osigurala da se ove licence ograniče samo na potrebno trajanje i delokrug, u cilju stvaranja sigurnosti kod energetskeg snabdevanja na Kosovu.

9. Ukoliko je, pre stupanja na snagu ovog zakona, NKRM na zakonit način izdala, ne-konkurentnim procesom, jednu licencu koja će se podvrgnuti konkurentnom tenderskom procesu, prema ovom članu, ova Licenca će i dalje biti važeća sve do isteka roka ili ako zakonito bude ukinuta u skladu s uslovima i važećim odredbama zakona pod kojima je izdata. Bez obzira na gorepomenuto, nijedan javni autoritet ne sme da koristi svoja diskreciona ovlašćenja na bilo koji način za produženje, ili koji za posledicu ima produženje, obima ili trajanja dotične Licence.

Član 19

Osnovni Zahtevi za Konkurentan Postupak Dodele

1. Ako Član 18 ovog zakona zahteva da se jedna Licenca (ili jedno pravo za dobijanje Licence) dodeli i izdaje samo nakon vođenja jednog otvorenog, transparentnog i konkurentnog postupka javnog nadmetanja, ovaj postupak će biti:

1.1. sproveden na vreme i na način koji treba da bude u skladu sa Rudarstkom Strategijom;

1.2. proveden od odgovarajućeg organa za zavno nadmetanje kao što je određeno i u skladu sa stavovima 3. i 4. člana 18. ovog zakona;

1.3. se sprovoditi u potpunom skladu sa proceduralnim zahtevima Zakona o Postupku za Dodelu Koncesija;

1.4. zahtevati od ponuđača da ispunjavaju, najmanje uslove o podobnosti prema Članu 6 ovog zakona; i

1.5. zahtevaće se da ponuđači podnesu ponude koje, najmanje sadrže, informacije i dokumenta koji su potrebni prema Članu 22 Licencu za Istraživanje i Člana 31 za Rudarsku Licencu ovog zakona.

Član 20

Registar za rudarske licence

NKRM će se održavati Registar Licenci i Katastar za Rudarstvo koji će biti lako dostupan za javnost u skladu sa Zakonom o Pristupu Službenim Dokumentima.

DEO III LICENCE ZA ISTRAŽIVANJE

Član 21 Delokrug i rokovi

1. Licenca za Istraživanje Gradjevinskih Minerala:
 - 1.1. ima rok koji nije duži od dve (2) godine;
 - 1.2. važi za jednu oblast koja nije veća od dvestapedeset (250) hektara, i
 - 1.3. može da bude produžena još samo jednom, najduže na dve (2) godine.

2. Licenca za istraživanje ostalih minerale:
 - 2.1. ima rok koji nije duži od tri (3) godine;
 - 2.2. važi za jednu oblast koja nije veća od sto (100) kvadratnih kilometara; i
 - 2.3. izuzev ako je zabranjena prema Članu 18 stav 9. ovog zakona može da se produži do tri (3) puta, gde svako produženje ne može biti duže od dve (2) godine, pod uslovom, da za svaki takav produžetak, oblast na koju se licenca primenjuje bude smanjena za pedeset posto (50%).

3. NKRM utvrdiće gorepomenutu smanjenu oblast nakon što je uzeo u obzir predlog podnosioca. Pomenuti predlog treba da bude osnovan na rezultatima svih aktivnosti istraživanja koji su do tada obavljani. NKRM treba razumno da pokuša da odredi smanjenu oblast na način kako bi se olakšalo dalje istraživanje u oblasti istraživanja koja nije više obuhvaćena.

4. Nijedno lice, u nijednom vremenu, ne može imati višestruke licence za istraživanje građevinskih minerala, koji se, uopšte, pokrivati veću površinu od 10 kvadratnih kilometara.

5. Nijedno lice, u nijednom vremenu, ne može imati višestruke licence za istraživanje drugih minerala, koji uopšte, pokrivaju veću površinu od 300 kvadratnih kilometara.

Član 22 Zahtevi

1. Lice koje želi da preduzima istraživačke aktivnosti na Kosovo može podneti jedan potpun zahtev NKRM za dobijanje licence za istraživanje odgovarajuće grupe

mineralnih resursa unutar specifikovane zone. Zahtev se podnosi u propisanom obrazcu zajedno sa propisano naplaćenom taksom, i uz to treba priložiti:

1.1. imena i adrese Značajnih Vlasnika i direktora podnosioca zahteva, ako postoje;

1.2. službeno registrovanu adresu podnosioca zahteva na Kosovu;

1.3. jedan opis tehničkih, stručnih, i rukovodećih sposobnosti osoblja koje je uglavnom odgovorno za sprovođenje Programa Istraživanja, uključujući i kopije njihovih c.v., i ako se razumno zahteva od NKRM odgovarajuće diplome, licence i uverenja;

1.4. jedna ili više mapa koje pokazuju:

1.4.1. oblast za koju se podnosi zahtev, definisanu u koordinatama;

1.4.2. lokaciju svake zgrade, infrastrukture, poljoprivredne aktivnosti ili važna poboljšanja osobine površine takve oblasti ili unutar jednog kilometra od omedjenja,

1.4.3. predloženi pristup za tu oblast od podnosioca zahteva, i

1.4.4. granice svake Opštine u kojoj je obuhvaćena ta oblast,

1.5. detaljan opis Istraživačkog Programa koji je predložen od podnosioca zahteva za licencu, uključujući:

1.5.1. opis Grupe Mineralnog Resursa koji je obuhvaćen Licencom, zajedno sa svim izveštajima ili geološkim izveštajima ili drugim podacima;

1.5.2. tehnički opis metodologije istraživanja i opreme koja treba da bude korišćena;

1.5.3. drugu odgovarajuću dokumentaciju koju NKRM može razumno da zatraži.

Član 23

Kriterijumi za izdavanje

1. Izuzev ako je drugačije propisano u Članu 18, NKRM izdaje Licencu za Istraživanja za određeni Mineralni Resurs i Oblast pokrivenu Licencom podnosiocu zahtevu ako:

1.1. su ispunjeni uslovi iz člana 22 stava 1.ovog zakona;

- 1.2. je Program istraživanja kojeg je predložio podnosilac zahteva zasnovan na najboljim istraživačkim i rudarskim praksama i zaštite okoline;
 - 1.3. oblast zemljišta za koju se traži Licenca i njeno predloženo trajanje ne premašuju oblast i vremenski period koji su realno potrebni za obavljanje Programa Istraživanja kojeg je predložio podnosilac zahteva;
 - 1.4. podnosilac zahteva:
 - 1.4.1. ima finansijska sredstva koja su realno potrebna za obavljanje predloženog Programa Istraživanja; i
 - 1.4.2. nije diskvalifikovan prema članu 6ovog zakona.
 - 1.5. zahtev i podnosioc zahteva su u skladu sa odredbama ovog Zakona, i
 - 1.6. izdavanju Licence u roku od tri meseca nakon datuma primene će biti dosljedna sa primenom Strategije o Rudarstvu.
2. U roku od tri (3) meseca nakon prijema kompletiranog zahteva od jednog podobnog/kvalifikovanog podnosioca zahteva, NKRM ili izdaje odgovarajuću Licencu ili dostavlja podnosiocu zahteva
 - 2.1. svoju odluku da nije donela odgovarajuću Licencu;
 - 2.2. pismeno obrazloženje NKRM o razlozima takve odluke; i
 - 2.3. pisano obaveštenje u vezi sa zakonskim pravima podnosioca zahteva na žalbu i sudsko razmatranje u odnosu na takvu odluku.
 3. Ako je NKRM potrebno više vremena za procenu zahteva, NKRM će, pre isteka navedenog roka od tri meseca, dostaviti podnosocu zahteva obaveštenje kojim će informisati podnosioca zahteva da je NKRM potrebno više vremena, u ovom slučaju, NKRM će imati dva (2) dodatna meseca ili da izda Licencu ili da podnosiocu zahteva dostavi odluku da nije izdao odgovarajuću Licencu zajedno s pisanim obrazloženjem i informacijom koja je utvrđena u stav 2 ovog Člana.
 4. Kada dva (2) ili više zahteva koji ispunjavaju zahteve iz pragraf 1 ovog Člana su podnela različita Lica za dodelu jedne Licence za Istraživanje istog minerala i u istoj oblasti, prvenstvo ima podnosilac zahteva čiji je zahtev prvo registrovan od NKRM.

Član 24

Prava i Obaveze koja Proizilaze iz Licence za Istraživanje

1. Licenca za Istraživanje daje Vlasniku Licence isključiva prava, - u skladu sa uslovima i odredbama Licence za Istrživanje, odredbe ovog zakona (uključujući bilo koji podzakonski akt koji je donet na osnovu ovog zakona), i bilo koji relevantni Sporazumom o Površinskim Pravima ili površinska prava koja su dodeljena Vlasniku Licence od strane NKRM - da obavlja naznačene istraživačke aktivnosti.

2. Vlasnik Licence za Istraživanje:

2.1. je obavezan da započne istraživačke aktivnosti u roku od tri (3) meseca od datuma izdavanja licence izuzev ako u Licenci nije drugačije naznačeno;

2.2. je obavezan da potroši u istraživačkim aktivnostima ne manje od propisanog iznosa od strane NKRM-a ("Minimalni Troškovi Istraživanja");

2.3. neće ukloniti bilo koji Mineralni Resurse iz područja istraživanja, osim do mere u kojoj je NKRM posebno ovlašćena za uklanjanje takvih u pisanom obliku, pod uslovom, međutim, da NKRM može samo ovlašćenjati Vlasnik Licence da uklanja takve uzorke Mineralnih Izvora ako smatra da je to neophodno potrebno da se dozvoli Vlasniku Licence da izvrši analizu ili obavlja takva ispitivanja na uzorcima; i

2.4. neće obavljati bilo kakvu istraživačku aktivnost na bilo kojem zemljištu ili imovini bez prethodne pismene dozvole od:

2.4.1. vlasnika dotičnog zemljišta, u slučaju kada je zemljište u privatnoj svojini ili imovini; ili

2.4.2. u slučaju ako je zemljište ili imovina u javnoj svojini: lice koje ima zakonito pravo da koristi ovo zemljište ili imovinu; ili ako nijedno lice nema pravo korišćenja, onda javni autoritet koji je vlasnik ili koji ima glavnu administrativnu vlast nad dotičnim zemljištem ili imovinom.

3. Samo troškovi koji se neposredno odnose na dotične aktivnosti istraživanja, smatraju se kao troškovi za ispunjavanje obaveze, pod stavu 2.2 ovog člana. Kad je iznos potrošen na Istraživačke Operacije manji od važećih Minimalnih Troškova Istraživanja, taj manjak predstavlja dug koji odmah dospeva za naplatu i mora da bude plaćen NKRM-u od strane Vlasnika Licence.

4. Vlasnik licence za istraživanje:

4.1. mora da vodi potpunu i tačnu dokumentaciju o:

4.1.1. napravljenim bušotinama;

4.1.2. probijenim slojevima, sa detaljnim dnevnikom rada;

4.1.3. pronađenim mineralnim resursima;

4.1.4. rezultatima svih geohemijskih ili geofizičkih pregleda;

4.1.5. rezultatima svih analiza ili identifikacije minerala;

4.1.6. geološkom tumačenju dokumentacije vođene prema tački 4.1.1 do 4.1.5 ovog člana;

4.1.7. broju fizičkih lica koja su zaposlena ili su pod ugovorom;

4.1.8. ostalim poslovima koje je izvršio Vlasnik Licence ili koji su izvršeni u njegovo ime; i

4.1.9. napravljenim troškovima; i

4.1.10 drugim aktivnostima koje je Vlasnik Licence vršio u vezi sa Programom Istraživanja.

4.2. mora da skladišti i čuva u dobrom stanju na Kosovu svaki ključni uzorak dobijen na način koji jasno pokazuje datum i mesto njegovog vađenja; ti uzorci mogu da se čuvaju na drugoj adresi na Kosovu pored one koja je navedena u Članu 16. ovog zakona ako je NKRM obaveštena o toj adresi.

4.3. podneće NKRM-u, u roku od dva meseca nakon završetka svake kalendarske godine:

4.3.1. godišnji izveštaj za tu kalendarsku godinu u kojem su opisane sve preduzete istraživačke aktivnosti, naznačeno mesto na kojem se nalazi sva prateća dokumentacija i arhiva kao i fizički uzorci do kojih se došlo istraživačkim aktivnostima, data procena svih utvrđenih Mineralnih Resursa, a sve to ilustrovano je planovima i sekcijama u odgovarajućoj razmeri; i

4.3.2. godišnje finansijske izveštaje za tu kalendarsku godinu o troškovima, nesrećama i bezbednosti na mestu izvođenja radova, kao i aktivnostima rekultivacije.

4.4. najkasnije do 30. septembra svake kalendarske godine mora da podnosi NKRM Program Istraživanja za narednu kalendarsku godinu.

5. NKRM može nametnuti administrativne kazne ili druga pravna sredstva u skladu s Delom XII ovog Zakona ako jedna Licencija za Istraživanje ne bude poštovala odredbe stava 2 do stava 4 ovog člana.

6. Jedan Vlasnik Licence za Istraživanje može podneti jedan pisani zahtev NKRM-u kojim traži izuzeće od jedne ili više zahteva za vođenje evidencije-čuvanja i izveštavanja koja su utvrđena u stava 4 ovog Člana. NKRM može odobriti takav zahtev, ako, i samo u do onog stepena ako postoji dobar i uvjerljiv razloga za to. Odluka NKRM treba da bude u pisanom obliku i mora da sadrži detaljno obrazloženje o razlozima NKRM za ovu odluku. NKRM donosi odluku za Vlasnika Licence za Istraživanje u roku od šesdeset (60) dana nakon prijema zahteva.

7. Za vreme važenja Licence za Istraživanje i Licence za Pravo Zadržavanja kao i bilo koje licence koja je posle nje izdata. NKRM će podatke pomenute u stav 4 ovog Člana i one koje su primljene od Vlasnika Licence za Istraživanje držati kao poverljive, izuzev ako je javni pristup dozvoljen na specifičan način u Zakonu o Pristupu Zvaničnim Dokumentima ili na osnovu jednog sudskog naloga.

8. Vlasnik Licence za Istraživanje ima pravo da zahteva i da dobije jednu Rudarsku Licencu za odgovarajući Mineralni Resurs za oblast koju pokriva Licenca ako ispunjeni zahtevi Dela V ovog zakona.

9. Tokom obavljanja ovlašćenih aktivnosti iz licence za istraživanja, nosilac iste, u slučaju da otkrije kristalne strukture, ili strukture kristalnog sadržaja, takvom strukturom, što je opravdano povereno nosiocu licence istraživanja, i da imaju jedinstvenu estetsku vrednost, koja je opisana u pod-zakonskom aktu usvojeno od Ministarstva, u skladu sa stavom 5 člana 78 ovog Zakona, nosilac licence za istraživanje je dužan da ih prikuplja i da ih čuva strukturiranje u bezbednom mestu, i da o tome obavesti muzej u pismenoj formi. Muzej će uputiti svog predstavnika na licu mesta, u kojem su očuvane ove strukture, kako bi ih preuzeo u posedu. Sve takve strukture su vlasništvo Republike

Kosova i da direktor muzeja i njegov predstavnik, će osigurati da se takve strukture preuzimaju u stalnom posedu od strane muzeja, koji će ih nakon toga snimati, registrirati i odrediti mesto, u kojem su otkrivene, datum otkrivanja i ime nosioca dotične licence za istraživanje.

10. U roku od trideset (30) dana, nakon stupanja na snagu ovog Zakona, NKRM će upoznati sve postojeće nosioce licenci za istraživanja u vezi sa zahtevima, citiranim u stavu 6, takođe, biće promenjene sve postojeće licence o istraživanju, radi obuhvatanja ovih zahteva, koji će biti obuhvaćen u svim licencama u svim istraživanja, i zatim nakon stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 25 **Produženje Licence za Istraživanje**

1. Vlasnik Licence za istraživanje koji želi da produži takvu licencu treba da dostavi NKRM-u kompletiran zahtev za produžetak, u propisanom obrascu, zajedno sa propisanom taksom, i priložice sledeće:

- 1.1. kopiju licence za istraživanje koja treba da se produži i bilo koje odobrenje;
- 1.2. mapu koja prikazuje oblast za koju se odnosi zahtev, definisanu u koordinatama;
- 1.3. detaljan opis obavljenih istraživačkih aktivnosti do tog vremena;
- 1.4. detaljan opis ažuriranog istraživačkog programa.

2. NKRM može da produži jednu Licencu za Istraživanje ako je dotični Vlasnik Licence podneo jedan zahtev u propisanom obrascu koji je praćen sa propisanom uplaćenom taksom i, ako od datuma podnošenja dotičnog zahteva:

- 2.1. su ispunjeni propisani uslovi iz stava 1. ovog Člana ;

- 2.2. obnovljeni Istraživački Program podnosioca zahteva se zasniva a se na odgovarajućim istraživačim i rudarskom standardima kao i na standarde za i zaštiti sredine;
 - 2.3. oblast zemljišta za koju se traži produžetak nije veća od oblasti koja je potrebna za sprovođenje ažuriranog istraživačkog programa, i da je u skladu sa odredbama člana 21 ovog zakona;
 - 2.4. podnosilac zahteva pokazuje da ima finansijska sredstva koja su opravdano potrebna za sprovođenje predloženog Istraživačkog Programa;
 - 2.5. podnosioc zahteva je kvalifikovan na osnovu člana 6 ovog zakona, i
 - 2.6. podnosioc zahteva je inače u skladu sa odredbama ovog Zakona, i
 - 2.7. produženje nije zabranjeno prema stavu 9. člana 18. ovog zakona
3. U roku od tri (3) meseca nakon prijema kompletiranog zahteva za produžetak od strane kvalifikovanog podnosioca zahteva, NKRM ili će prihvatiti pomenuto produženje ili će dostaviti podnosiocu
- 3.1. odluku o odbijanju sledećeg zahteva,
 - 3.2. jedno pisano obrazloženje o razlozima za donosenje ovu odluku
 - 3.3. pisano obaveštenje gde se obavestava vlasnik Licence o njegovim pravima na žalbu i sudske razmatranje odluku.

DEO IV

LICENCA ZA KORIŠĆENJE PRAVA ZADRŽAVANJA

Član 26

Delokrug Primene i Rokovi

1. NKRM može da izda jednu Licencu za Pravo Zadržavanja jednom Licu koji raspolaže sa tekućom valjanom Licencom za Istraživanje, ako odredbe ovog Dela IV dozvoljavaju ovo izdavanje. Svaka dotična Licencom o Pravu Zadržavanja će:
 - 1.1. ako je izdata jednom Vlasniku Licence za obavljanje Istraživanja Gradjevinskih Minerala, važi najduže jednu (1) godinu od dana isteka takve Istraživačke Licence;
 - 1.2. ako je izdata jednom Vlasniku Licence za obavljanje Istraživanja za bilo koj drugi mineral, važi najduže pet (5) godina od dana isteka takve Istraživačke Licence;

1.3. ne može se produžiti; i

1.4. utvrdiće osnove na osnovu kojih je izdata.

2. Licencom o Pravu Zadržavanja imaće uticaj produženja za jedan rok jedne Licencu za Istraživanje Licence. Nijedna Licencom o Pravu Zadržavanja se neće izdati ako je ovo izdavanje zabranjeno prema stav 9 člana 18. ovog zakona.

3. Svaka Licenca za Korišćenje Prava Zadržavanja koja važi duže od godinu (1) dana podleže godišnjim revizijama koje vrši NKRM. U toku takve godišnje revizije, Vlasnik Licence mora da dostavi NKRM najnovije verzije studija i procena koje su potrebne shodno stav 2, Člana 27 ovog zakona.

4. Ako, tokom pomenutog razmatranja, NKMM pismeno utvrditi uslove dotičnog tržišta, dok su se ostali ekonomski faktori promenili do te mere da osnova licence o sadržaju prava više ne postoji, NKMM može poništiti licencu o sadržaju prava devedeset (90) dana, nakon što je NKMM dostavila nosiocu licence pismeno obaveštenje o nameri da licenca o prenošenju prava poništi.

Član 27 Zahtev

1. Vlasnik Licence za Istraživanje može podneti NKRM-u zahtev za izdavanje Licence za Korišćenje Prava Zadržavanja ako:

1.1. je identifikovao jedan Mineralni Resurs kao što je evidentirano u Proceni Resursa unutar Istraživačke Oblasti koja je od potencijano komercijalnog značaja; i

1.2. Mineralni Resurs ne može biti odmah iskorišćen zbog nepovoljnih tržišnih uslova ili drugih ekonomskih faktora, koji se opravdano smatraju da su privremenog karaktera.

2. Uz zahtev za dobijanje Licence za Korišćenje Prava Zadržavanja moraju da budu priložene studije i procene kvalifikovanih stručnjaka o:

2.1. veličini, izgledima za oporavak, i komercijalni značaj Mineralnog Resursa, i relevantnih tržišnih uslova, trendova i ekonomskih faktora; i

2.2. kao i druge odgovarajućim informacije koje sa razlogom može zatražiti NKRM u predlozima podnosioca zahteva u vezi sa Korišćenjem Prava Zadržavanja i razvoju Mineralnih Resursa.

Član 28 Kriterijumi za Izdavanje Licence

1. Ako NKRM zaključi da komercijalno korišćenje određenog Mineralnog Resursa trenutno nije izvodljivo, ali može da postane u roku od pet (5) godina, NKRM može da

odobri Licence za Korišćenje Prava Zadržavanja Vlasniku Licence za obavljanje istraživanja za deo oblasti pokrivenoj istraživanjem za koji NKRM, posle konsultacija sa

Vlasnikom Licence za Istraživanje, opravdano veruje da je neophodan za iskopavanje tog Mineralnog Resursa.

2. U roku od tri (3) meseca posle dobijanja kompletiranog zahteva od jednog Vlasnika Licence za Istraživanje, NKRM ili izdaje dotičnu Licencu za Korišćenje Prava Zadržavanja ili dostavlja Vlasniku Licence za Istraživanje

2.1. odluku o odbijanju izdavanja dotične Licence za Korišćenje Prava Zadržavanja;

2.2. jedno pisano obrazloženje o razlozima NKRM za ovu odluku, i

2.3. pisano obaveštenje u vezi sa zakonskim pravima Vlasnika Licence na žalbu i sudsko razmatranje u odnosu na takvu odluku.

Član 29 Prava i Obaveze

1. Licenca za Korišćenje Prava Zadržavanja u toku svog važenja daje pravo Vlasniku Licence da podnese zahtev za dobijanje Rudarske Licence za određeni Mineralni Resurs u Licenciranoj Oblasti (oblast koja je pokrivena licencom). Kad je takav zahtev podnet na vreme, odredbe ovog Zakona koje se odnose na dobijanje Rudarske Licence primenjuju se kao da je Vlasnik Licence za Korišćenje Prava Zadržavanja bio Vlasnik Licence za Istraživanje za tu oblast.

2. NKMM može uslovljavati izdavanje licence o sadržaju prava, prihvatanjem određenih obaveza od nosioca licence za istraživanje, kao što su:

2.1. obaveza za nastavak nekih odredjenih istraživačkih Operacija

2.2. obaveza o preduzimanju odgovarajućih mera za zaštitu sredine. Ovi uslovi će se utvrditi u Licenci za Korišćenje Prava Zadržavanja.

DEO V RUDARSKA LICENCA

Član 30 Rokovi i Delokrug

1. Rudarska Licenca za sve minerale, izuzev a:

1.1. imaće maksimalan rok ne više od dvadeset i pet (25) godina;

- 1.2. važi za oblast koja može da bude potrebna za određeni Mineralni Resurs; i
- 1.3. može se produžiti za dodatni rok u najdužem trajanju od dvadeset i pet (25) godina.

2. Rudarska Licenca za Energetske Minerale:

- 2.1. u maksimalnom vremenskom trajanju od 30 (trideset) godina;
- 2.2. važi za oblast koja može da bude potrebna za određeni Mineralni Resurs; i
- 2.3. može se produžiti za jedan dodatni period od petnaest (15) godina.

Član 31 **Zahtevi**

1. Lice koje želi da iskopava ili da na drugi način eksploatiše neki Mineralni Resurs na Kosovu mora da podnese NKRM kompletirani zahtev za izdavanje Rudarske Licence za određeni Mineralni Resurs u određenoj oblasti. Takav zahtev mora da bude podnet u propisanom brazcu, uz uplaćenu propisanu naknadu, pri čemu mora da bude priloženo sledeće:

- 1.1. imena i adrese značajnih vlasnika i direktora podnosioca zahteva, ako ih ima;
- 1.2. zvaničnu registrovanu adresu podnosioca zahteva na Kosovu;
- 1.3. opis tehničkih, stručnih i rukovodećih sposobnosti osoblja koje snosi glavnu odgovornost za sprovođenje Rudarskog Programa, uključujući i kopje njihovih CV, ako se razumno mogu zatražiti od NKRM , zajedno sa odgovarajućim diplomama, licencama i uverenjima;
- 1.4. jednu ili više mapa koje pokazuju:
 - 1.4.1. oblast koja je navedena u zahtevu, definisanu pomoću koordinata;
 - 1.4.2. lokaciju svih postojećih zgrada, infrastrukturu, poljoprivredne aktivnosti ili druge značajne izmene karakteristika površine tla koje su posledica ljudskog rada u toj oblasti ili na rastojanju od jednog kilometra od njenih granica; i
 - 1.4.3. predloženi pravac pristupa koji je predložen od podnosioca zahteva, i
 - 1.4.4. granice svake dotične opštine;
- 1.5. svu relevantnu katastarsku dokumentaciju propisanu od NKRM-a;
- 1.6. saglasnost životne sredine izdate MŽSPP i bilo koja odobrenja od drugih javnih organa koja mogu biti zatražena prema važećem zakonu na Kosovu;

1.7. sporazum(i) o površinskim pravima, čiji rok važenja nije kraći od roka važenja predložene Rudarskih Licence, između podnosioca zahteva i svih trećih strana koje imaju propisno registrovana vlasnička prava na površinu tla u oblasti koju podnosilac zahteva predlaže za korišćenje u toku sprovođenja dotičnih Rudarskih Operacija, ili dokaz o odbijanju ili o neuspehu postizanja sporazuma sa tim trećim stranama pod razumnim uslovima;

1.8. rudarski program koji se predlaže da se primeni od podnosioca zahteva treba da obuhvati:

1.8.1. ažuriranu procenu Mineralnih Resursa na koju se Licenca odnosi i procenu očekivanog veka rudnika zasnovanu na rezultatima Istraživačkih Operacija koje su sprovedene prema Licenci za Istraživanje, kao i druge podatke i izveštaje koje NKRM može da zahteva;

1.8.2. opis rudnika i njegovog planiranih aktivnosti za njegov razvoj: sve ostale planirane razvojne aktivnosti, ako postoje;

1.8.3. opis predložene lokacije, obim i trajanje Rudarskih Operacija/Aktivnosti posle otpočinjanja rada rudnika i aktivnosti povezanih sa tim, uključujući metode, tehnike i opremu koji će da budu korišćeni, predložene lokacije Rudarskih Operacija/Aktivnosti, procenu očekivane godišnje proizvodnje u toku važenja licence, i sve marketinške i agencijske aranžmane, ako ih ima; i

1.8.4. diskontna procena novčanog priliva u toku važenja Licence projektovanog kapitala i operativnih troškova i prihoda koji utvrđuju finansijsku i ekonomsku održivost Rudarskog Programa.

1.9. plan zatvaranja rudnika i program rehabilitacije izrađen su za svaki pojedini slučaj od strane stručnjaka sa odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvom, uključujući i procenu troškova za implementaciju ovog plana;

1.10. ako se zahteva prema Strategiji o Rudarstvu Kosova i u svetlu veličine i vrednosti Mineralnog Resursa, jedna studija o socijalnim implikacijama predloženog Rudarskog Programa koja je pripremljena od stručnjaka sa odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvom;

1.11. jemstvo o ispunjavanju obaveza u obrazcu, koji je propisan od NKRM-a garantuje raspoloživost dovoljnih sredstava za izvršenje, na vreme i prema potrebi plana za zatvaranja rudnika i programa rehabilitacije, pri čemu to jemstvo mora da bude u jednom iznosu koji je jednak ili veći od procenjenih troškova takvog plana i programa, uključujući nepredviđene troškove;

1.12. jedan primerak licence za istraživanje i, ako je primenljiv, jedan primerak licence za očuvanje prava podnosioca zahteve na posedovanje, i

1.13. ostalu dokumentaciju ili informacije koje NKRM može s razlogom zatražiti.

Član 32

Razmatranje zahteva

1. Posle prijema jedne kompletne Rudarske Licence od jednog podobnog/kvalifikovanog podnosioca zahteva, NKRM će odmah obraditi zahtev u skladu s odredbama ovog Zakona.

2. U roku od tri (3) meseca od prijema kompletiranog zahteva za Rudarsku Licencu od jednog kvalifikovanog podnosioca, NKRM će ili izdati pomenutu Licencu ili će dostaviti podnosiocu zahteva:

2.1. odluku NKRM o odbijanju izdavanja dotične Rudarske Licence;

2.2. jedno pisano obrazloženje o razlozima NKRM za ovu odluku, i

2.3. pisano obaveštenje u vezi sa zakonskim pravima podnosioca zahteva na žalbu i sudsko razmatranje u odnosu na takvu odluku.

3. Ako NKRM treba više vremena za procenu zahteva, NKRM će, pre isteka roka od tri meseci koji je naveden u stav 2, dostaviti podnosiocu zahteva obaveštenje u kojem će istog informisati da je NKRM potrebno više vremena; u tom slučaju, NKRM će imati dodatnih mesec dana ili da izda Rudarsku Licencu ili da podnosiocu zahteva dostavi odluku o odbijanju zahteva za izdavanje dotične licence zajedno sa pisanim objašnjenjem i informacijom koja se zahteva prema stav 2. ovog člana.

Član 33

Uslovi za izdavanje

1. NKRM izdaće dotičnu Rudarsku Licencu ako budu ispunjeni sledeći uslovi:

1.1. zahtevi iz stav 1. člana 31 su ispunjeni;

1.2. podnosilac zahteva je pružio razuman dokaz koji ukazuje na postojanje dovoljnih depozita ili rezervi minerala koji opravdavaju predloženi Rudarski Program;

1.3. rudarski program koji je predložio podnosilac zahteva je zasnovan na najboljim praksama iskorišćavanja i zaštite životne sredine i obezbeđuje efikasno i delotvorno korišćenje dotičnih Mineralnih Resursa u toj oblasti;

1.4. oblast zemljišta za koje je tražena Licenca i predloženi rok važenja Licence ne premašuju oblast i rok važenja koji su stvarno potrebni za izvršavanje Rudarskog Programa kojeg je predložio podnosilac zahteva;

1.5. podnosilac:

1.5.1. pokazuje da ima finansijska sredstva koji su stvarno potrebni za izvršavanje Rudarskog Programa, i

1.5.2. je dobar/kvalifikovan na osnovu Člana 6 ovog zakona;

1.6. zahtev i podnosioc zahteva ispunjavaju uslove ovog Zakona;

1.7. izdavanje Licence u roku od šest meseci nakon datuma primene će biti dosledna sa primenom Strategije o Rudarstvu;

1.8. izdavanje nije zabranjeno prema Članu 18 ovog Zakona;

1.9. svaki Javni Autoritet od kojeg se zahteva izdavanje jedne Licence na osnovu važećeg zakona na Kosovu, ili koji je inače izdao pomenuto odobrenje ili vremenski rok za izdavanje ovog odobrenja je istekao i Javni Autoritet nije preduzeo potrebne aktivnosti;

1.10. sva potrebna prava na površinu tla koja nisu pokrivena Sporazum o Površinskim Pravima su drugačije stečena od podnosioca zahteva ili su zakonito eksproprijisana i preneti na podnosioca zahteva u skladu sa stav 2, ovog Člana.

2. Ako je, u skladu sa stavom 1 podstav 1.7. člana 31 ovog zakona, podnosilac zahteva pružio dokaze da je treća strana odbila ili je propustila da stupi u Sporazumu o Površinskim Pravima koji pokriva površinska prava koja se opravdano zahtevaju od podnosioca zahteva o sprovođenju njegovog Rudarskog Programa, NKRM može da podnese jedan zahtev - u skladu sa odredbama Zakona o Eksproprijaciji - Vladi za eksproprijaciju za tražena površinska prava. Nakon završetka postupka eksproprijacije Vlada prenosi površinska prava na podnosioca zahteva za dobijanje licence, kada podnosilac zahteva bude uplatio troškove eksproprijacije.

Član 34

Prava i Obaveze Rudarske Licence

1. Rudarska Licenca daje Vlasniku Licence ekskluzivno pravo - shodno uslovima i odredbama ove Rudarske Licence, odredbama ovog Zakona (uključujući bilo koji podzakonski akt koji je propisno doneo na osnovu ovlašćenja ovog zakona) i bilo kojem relevantnom Sporazumu o Površinskim Pravima u ili površinskim pravima koja su dodeljena Vlasniku Licence prema stava 2 člana 33 ovog zakona- da izvršava naznačene Rudarske Operacije i odgovarajuće Istraživačke aktivnosti, uključujući, ali ne ograničavajući se na to, pravo da:

1.1. ulazi u oblast koja je pokrivena Licencom i preduzme sve opravdane mere na površini tla ili ispod nje u cilju izvršavanja rudarskog programa koji je ovlašćen prema Licenci;

1.2. postavi neophodnu opremu, postrojenje i zgrade za potrebe eksploatacije, prevoza ili prerade eksploatisanog minerala;

1.3. proda ili na drugi način prenosi prava u odnosu na vađene minerale; i

1.4. skladišti ili odlaže bilo koji mineral, jalovinu i međuproizvode koji čekaju na mestu za obogaćivanje na način koji je predviđen u rudarskom programu vlasnika licence.

2. Vlasnik Rudarske Licence će:

2.1. osim ako licenca drugačije predviđa, mora da otpočne sa obavljanjem Rudarskih Operacija u roku od tri (3) meseca od dana izdavanja licence;

2.2. mora dalje da razvija Oblast Pokrivenu Licencom i vrši rudarske aktivnosti u skladu sa Rudarskim Programom Vlasnika Licence koji je dostavljen i odobren od NKRM-a; i

2.3. mora da označi i održava oznake Oblast Pokrivenu Licencom aktivnostima na način koji NKRM opravdano može da zahteva.

3. Vlasnik Rudarske Licence dužan je da vodi:

3.1. kompletnu i tačnu tehničku dokumentaciju za sve postupke u Rudarskoj Oblasti;

3.2. kopije svih mapa, geoloških izveštaja, uključujući tumačenja, analize minerala, fotografije iz vazduha, dnevnike vađenja rude, analize i testove i sve druge podatke koje je dobio i sakupio Vlasnik Licence u vezi sa Rudarskom Oblašću;

3.3. tačnu i sistematsku finansijsku dokumentaciju svojih operacija u Rudarskoj Oblasti i drugu računovodstvenu i finansijsku dokumentaciju koju NKRM sa razlogom može da zahteva; i ko je Vlasnik Licence uključen u bilo koju drugu aktivnost koja nije povezana sa njegovim Rudarskim Operacijama, mora da vodi posebnu dokumentaciju i knjige svojih Rudarskih Operacija.

4. Vlasnik Rudarske Licence dužan je da podnese NKRM:

4.1. u roku od trideset (30) dana od kraja svakog kalendarskog tromesečja:

4.1.1. izveštaj o zapremini/težini minerala koji su iskopani u toku tog tromesečja;

4.1.2. finansijsku izjavu koja prikazuje iznos licencne naknade koju vlasnik licence je izračunao da treba da plati za to tromesečje, zajedno sa svim informacijama i proračunima koje se na njih odnose; i

4.1.3. pisani dokaz da su te licencne naknade plaćene u iznosu i na način koji propisuje Deo IX.

4.2. u roku od sto dvadeset (120) dana od kraja svake kalendarske godine:

4.2.1. jedan revidirani finansijski izveštaj koji sadrži: rezime svih Rudarskih Operacija, precizne detalje o težini, zapremini, sastavu, klasi i vrednosti dobijenih minerala, precizne detalje o težini i zapremini uklonjene jalovine i načinu na koji je odložena, detaljni finasijski izveštaj o troškovima, izdacima i zaposlenom osoblju; kao i procenu preostalih rezervi minerala ilustrovanu planovima i sekcijama u odgovarajućoj razmeri, o nesrećama i bezbednosti na na mestu odvijanja radova, i aktivnostima rekultivacije;

4.2.2. revidirane godišnje finansijske izveštaje za tu kalendarsku godinu o troškovima;

4.2.3. jedan revidirani godišnji finansijski izveštaj koji prikazuje iznos naknade koji bi trebalo da budu uplaćeni za tu kalendarsku godinu, zajedno sa svim informacijama i proračunima koji se na to odnose, i bilo koju izmenu i objašnjenje koje je potrebno za poravnanje tog godišnjeg izveštaja sa izveštajima koji su ranije podneti stava 4, podstav 4.1 tačka 4.1.1 ovog Člana i

4.2.4. jedan revidirani godišnji finansijski izveštaj koji prikazuje dobit ili gubitak i finansijsko poslovanje Vlasnika Licence na kraju te kalendarske godine.

4.3. ne kasnije do 30. septembra svake kalendarske godine, jedan ažurirani Rudarski Program za sledeću kalendarsku godinu, i

4.4. takve dodatne izvještaje, evidencije i druge podatke kaoje NKRM može razumno zahtevati.

5. Za vreme trajanja licence o korišćenju, NKMM održava odnose i utvrđene deklaracije u podstavu 4.2, stav 4 ovog člana, na konfidencijalan način, osim ako javni pristup u istim se zahteva po Zakonu o pristupu u službenoj dokumentaciji ili jednog sudskog naloga.

6. Tokom obavljanja ovlašćenih aktivnosti iz licence za istraživanja, nosilac iste, u slučaju da otkrije kristalne strukture, ili strukture kristalnog sadržaja, takvom strukturom, što je opravdano povereno nosiocu licence istraživanja, i da imaju jedinstvenu estetsku vrednost, koja je opisana u pod-zakonskom aktu usvojeno od Ministarstva, u skladu sa stavom 5 člana 78 ovog Zakona, nosilac licence za istraživanje je dužan da ih prikuplja i da ih čuva strukturiranje u bezbednom mestu, i da o tome obavesti muzej u pismenoj formi. Muzej će uputiti svog predstavnika na licu mesta, u kojem su očuvane ove strukture, kako bi ih preuzeo u posedu. Sve takve strukture su vlasništvo Republike Kosova i da direktor muzeja i njegov predstavnik, će osigurati da se takve strukture preuzimaju u stalnom posedu od strane muzeja, koji će ih nakon toga snimati, registrirati i odrediti mesto, u kojem su otkrivene, datum otkrivanja i ime nosioca dotične licence za istraživanje.

7. U roku od trideset (30) dana, nakon stupanja na snagu ovog Zakona, NKRM će upoznati sve postojeće nosioce licenci za istraživanja u vezi sa zahtevima, citiranim u stavu 6, takođe, biće promenjene sve postojeće licence o istraživanju, radi obuhvatanja

ovih zahteva, koji će biti obuhvaćen u svim licencama u svim istraživanjima, i zatim nakon stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 35 Presatnak Proizvodnje

1. Vlasnik Rudarske Licence mora tri (3) meseca unapred da dostavi NKRM pisano obaveštenje o svojoj nameri da prekine ili značajno smanji proizvodnju. To obaveštenje mora da sadrži detaljno opravdanje za taj prestanak ili smanjenje.
2. Vlasnik Rudarske Licence odmah će obavestiti NKRM u vezi sa prekidom ili smanjenju proizvodnje zbog razloga koji su van njegove kontrole.

Član 36 Produžetak Rudarske Licence

1. Vlasnik Rudarske Licence koji želi da produži važenje dotične Licence, mora da dostavi NKRM jedan kompletirani zahtev za produženje u propisanom obrazcu, zajedno sa uplaćenom naknadom/taksom, i koji treba da priloži:
 - 1.1. kopiju Rudarske Licence čije se produženje traži i bilo koju Dozvolu za izvođenje Posebnih Operacija koje su sa njom povezane;
 - 1.2. ažurirani Rudarski Program;
 - 1.3. aktualne verzije zahtevane dokumentacije u podstavovima 1.8, 1.9, 1.10, i 1.11, i stava 1, člana 31 ovog Zakona, i
 - 1.4. svu ostalu dokumentaciju i informacije koje NKRM može razumno da zatraži.
2. NKRM će produžiti Licencu ako je dotični Vlasnik Licence podneo zahtev, naknadu, i dokumenta koji se traže prema stav 1. ovog Člana, i, ako na dan podnošenja tog zahteva
 - 2.1. ispunjava zahteve Člana 33 ovog zakona, koji važe za jedan revidirani Rudarski Program.
 - 2.2. podnosilac zahteva je podoban/kvalifikovan u skladu sa Članom 6 ovog zakona,
 - 2.3. podnosilac zahteva je u skladu s Licencom, Ovog Zakona i bilo kojeg Sporazuma o Površinskim Pravima ili površinskim pravima koji su određeni ili su dodeljeni Vlasniku Licence od jednog Javnog Autoriteta, i
 - 2.4. proširenje nije zabranjeno prema Članu 18 ovog zakona.

3. U roku od tri (3) meseca posle prijema kompletiranog zahteva za produženje od podnosioca zahteva koji ispunjava uslove za podnošenje zahteva, NKRM ili odobrava to produženje, ili dostavlja podnosiocu zahteva:

3.1. odluku o odbijanju izdavanja dotičnog produženja;

3.2. jedno pisano obrazloženje o razlozima NKRM za ovu odluku; i

3.3. pisano obaveštenje u vezi sa zakonskim pravima podnosioca zahteva na žalbu i sudsko razmatranje u odnosu na takvu odluku.

4. Bilo kad pre isteka ovog perioda od tri (3) meseca, prema Članu 36.3, NKRM može – u izuzetnim okolnostima vršenja svojih razumnih diskrecionih ovlašćenja – da produži taj rok za dodatna tri (3) meseca. U ovim slučajevima, NKRM će odmah pismenim putem obavestiti podnosioca zahteva o tom produžetku i razlozima u vezi s'tim.

DEO VI DOZVOLE ZA POSEBNE OPERACIJE/AKTIVNOSTI

Član 37 Rokovi i delokrug

1. Rokovi i delokrug svake Dozvole razumno će se utvrditi od NKRM na način koji je neposredno racionalan u vezi sa obavljanjem Posebnih Operacija ovlašćenih na osnovu takve Dozvole.

2. Lice koje je ovlašćeno licencom za obavljanje jedne posebne aktivnosti, nema potrebe da podnosi zahtev za dobijanje dozvole za obavljanje posebnih pomenutih aktivnosti.

Član 38 Zahtev

1. Lice koje želi da preuzima Posebne Operacije, treba da podnese NKRM-u jedan kompletirani zahtev za izdavanje Dozvole za obavljanje dotičnih Posebnih Operacija. Takav zahtev treba da se dostavi u propisanom obrascu, zajedno sa uplaćenim naknadam/taksama, kojem treba da se priloži sledeće:

1.1. jedan primerak licence aplikanta, na koju se odnosi posebna aktivnost;

1.2. imena i adrese Značajnih Vlasnika i direktora podnosioca zahteva, ako ih ima;

1.3. zvanično registrovana adresa podnosioca zahteva na Kosovu;

1.4. opis tehničkih, profesionalnih i rukovodećih sposobnosti osoblja koje će da bude direktno odgovorno za vršenje posebnih operacija, uključujući kopije

biografskih podataka i ako se zatraži od NKRM, odgovarajuće diplome, licence i uverenja;

1.5. jedna ili više mapa koja pokazuju:

1.5.1. oblast koja je navedena u zahtevu, definisanu pomoću koordinata;

1.5.2. lokaciju bilo koje postojeće zgrade, infrastrukture, poljoprivredne aktivnosti ili druge značajne izmene karakteristika površine tla koje su posledica ljudskog rada u toj oblasti ili na rastojanju od jednog kilometra od njenih granica;

1.5.3. predloženi pravac pristupa podnosioca zahteva toj oblasti; i

1.5.4. granice svake dotične Opštine;

1.6. svu relevantnu katastarsku dokumentaciju propisanu od NKRM-a;

1.7. ambijentalnu saglasnost, izdato od strane MŽSPP, i bio koje drugo usvajanje od strane ostalih javnih autoriteta, koje se zahtevaju po zakonu Kosova;

1.8. sporazum o površinskim pravima, čiji period važenja nije kraći od perioda važenja predložene Dozvole, između podnosioca zahteva i svih trećih strana koje imaju propisno registrovana svojinska prava na površinu tla u oblasti koju podnosilac zahteva predlaže za korišćenje u toku sprovođenja Pososebnih Operacija, ili dokaz o odbijanju ili o neuspehu postizanja sporazuma sa tim trećim stranama pod razumnim uslovima;

1.9. program posebnih operacija koji predlaže podnosilac zahteva za vršenje tih aktivnosti, koji uključuje:

1.9.1. opis mesta, obim i trajanje predloženog Programa, kao i metode, tehnike i opremu koja će se koristiti; i

1.9.2. program rada i procenu troškova;

1.10. program rehabilitacije koji su za svaki pojedini slučaj pripremili stručnjaci sa odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvom;

1.11. jemstvo/garancija o izvršenju u obrazcu propisanom od NKRM koji garantuje raspoloživost dovoljnih sredstava, kada i ako je potrebno, za izvršenje programa rehabilitacije, pri čemu to jemstvo mora da bude u iznosu koji je jednak ili veći od procenjenih troškova takvog programa, uključujući i nepredviđene troškove; i

1.12. drugu dokumentaciju ili informacije koju može da propiše NKRM.

Član 39 **Razmatranje Zahteva**

1. U roku od tri (3) meseca, nakon primanja zahteva za izdavanje dozvole od strane jednog kvalifikovanog aplikanta, koji ispunjava sve zahteve, što proizilaze iz člana 38, NKMM ili će izdati ili će dozvolu dostaviti aplikantu.

1.1. odluku NKRM o odbijanju izdavanja dotične Dozvole;

1.2. jedno pisano obrazloženje o razlozima NKRM za ovu odluku; i

1.3. pisano obaveštenje u vezi sa zakonskim pravima podnosioca zahteva na žalbu i sudsko razmatranje u odnosu na takvu odluku..

2. U bilo koje vreme pre isteka tromesečnog (3) roka prema stavu 1 ovog člana, NKRM može - u izuzetnim okolnostima prema svojoj slobodnoj proceni - da produži taj rok za još jedan (1) mesec. U ovim slučajevima, NKRM će odmah pismenim putem obavestiti podnosioca zahteva o tom produžetku i razlozima za to.

Član 40 **Kriterijumi za izdavanje**

1. NKRM će izdati dotičnu Dozvolu ako budu ispunjeni sledeći uslovi:

1.1. uslovi iz stava 1. člana 38 ovog zakona su ispunjeni;

1.2. program posebnih aktivnosti je baziran na najboljim praksama;

1.3. podnosilac zahteva:

1.3.1. ima finansijska sredstva koja su neophodna za vodjenje predloženog Programa Posebnih Operacija;

1.3.2. je podesan/kvalifikovan prema Članu 6 ovog zakona;

1.4. podnosilac i njegov zahtev su u saglasnosti sa ovim Zakonom;

1.5. svaki Javni Autoritet čije je odobrenje potrebno prema važećem zakonu na Kosovu ili je izdao to odobrenje, ili je vremensko ograničenje predviđeno za izdavanje tog odobrenja isteklo, a dotični Javni Autoritet nije preduzeo nikakvu radnju;

1.6. podnosilac zahteva se dogovorio u pisanom obliku da će platiti Vladi; i

1.6.1. bilo koju kompenzaciju za eksproprijaciji koja se može tražiti kao rezultat jednog postupka eksproprijacije koji je pokrenula NKRM prema stav 2 ovog Člana.

1.6.2. bilo koje opravdane troškove koji su nastali od Vlade u vezi sa tim postupkom;

1.7. bilo koja površinska prava koja se ne pokrivaju od jednog Sporazuma o Površinskim Pravima su na drugi način stečena od podnosioca zahteva ili su zakonito eksproprijisane i preneti su na podnosioca zahteva u skladu sa stav 2 ovog Člana.

2. Ako je prema stavu 1 podstav 1.8 Člana 38 ovog zakona, podnosilac zahteva pružio dokaze da je treća strana odbila ili je propustila da stupi u Sporazum o Površinskim Pravima na koji pokriva površinska prava koja se opravdano zahtevaju od podnosioca zahteva za sprovođenje njegovog Programa za Posebne Operacije, NKRM može da podnese jedan zahtev - u skladu sa odredbama Zakona o Eksproprijaciji - Vladi za eksproprijaciju za tražena površinska prava, i Vlada će izvršiti eksproprijaciju ovih prava. Nakon završetka postupka eksproprijacije Vlada će preneti ova površinska prava na ime podnosioca zahteva ako podnosioc zahteva izvrši uplatu iznosa koji je naveden u stavu 1. podstav 1.6 ovog člana.

Član 41

Prava i Obaveze Posebne Dozvole

1. Dozvola daje nosiocu Vlasniku Dozvole isključivo pravo – u skladu sa uslovima i odredbama ove Dozvole, ovog Zakona (uključujući bilo koji podzakonski akt koji je propisno doneo na osnovu ovog zakona) i bilo kojeg relevantnog Sporazuma o Površinskim Pravima, ili površinskih prava koja su dodeljena Vlasniku Licence od strane Vlade - da izvršava naznačene Posebne Operacije, uključujući, ali ne ograničavajući se na, pravo da:

1.1. uđe u Oblast Pokrivenu Dozvolom i preduzme sve opravdane mere na površini tla ili ispod nje u cilju izvršavanja Programa Posebnih Operacija ovlašćene Dozvolom;

1.2. postavi neophodnu opremu, postrojenje i zgrade u cilju eksploatacije, prevoza ili prerade dobijenog minerala;

1.3. proda ili na drugi način prenese prava na dotični mineral ili proizvodnju; i

1.4. skladišti ili odlaže bilo koji mineral ili jalovinu na način predviđen u Programu Posebnih Operacija koje su ovlašćene Dozvolom.

2. Vlasnik Dozvole će:

2.1. osim ako Dozvola drugačije predviđa, mora da otpočne sa obavljanjem dotičnih aktivnosti u roku od tri (3) meseca od datuma izdavanja;

2.2. mora da izvrši označavanje i da održava oznake Oblasti Pokrivene dozvolom na način koji NKRM opravdano može da zahteva.

3. Nosilac dozvole mora da vodi:

- 3.1. kompletnu i tačnu tehničku dokumentaciju o svojim Posebnim Operacijama;
 - 3.2. kopije svih mapa, geoloških izveštaja, uključujući tumačenja u vezi s'tim, analize minerala, fotografije iz vazduha, dnevnike vađenja rude, analize i testove i druge podatke koje dobio i sakupio Vlasnik Dozvole u odnosu na Posebne Operacije;
 - 3.3. tačne i sistematske podatke o svojim Posebnim Operacijama i drugu računovodstvenu i finansijsku evidenciju koju NKRM može s razlogom da zatraži. Ako je Vlasnik Dozvole uključen u bilo koju drugu aktivnost koja nije povezana sa njegovim Posebnim Operacijama, on mora da vodi posebnu evidenciju i knjige računa o svojim Posebnim Operacijama;
4. Vlasnik Dozvole dužan je da podnese NKRM-u:
- 4.1. u roku od trideset (30) dana od kraja svakog kalendarskog tromesečja, izveštaj o zapremini/težini obrađenih minerala u toku tog tromesečja; i
 - 4.2. u roku od šezdeset (60) dana od kraja svake kalendarske godine:
 - 4.2.1 jedan godišnji izveštaj za tu kalendarsku godinu, koji sadrži: rezime svih Posebnih Operacija, precizne detalje o težini, zapremini, sastavu, klasi i vrednosti dobijenih minerala, precizne detalje o težini i zapremini uklonjene jalovine i o načinu na koji je odložena, detaljni finansijski izveštaj o troškovima, izdacima i zaposlenom osoblju; i
 - 4.2.2. godišnje izveštaje za tu kalendarsku godinu o troškovima, nesrećama i bezbednosti na mestu gde se odvijaju radovi, kao i o aktivnostima rekultivacije;
 - 4.2.3. jedan godišnji finansijski izveštaj koji prikazuje dobit ili gubitak i finansijsko stanje Vlasnika Dozvole na kraju te kalendarske godine.
 - 4.3. najkasnije do 30. septembra svake kalendarske godine, najnoviji program Programa Posebnih Operacija za narednu kalendarsku godinu, i
 - 4.4. ove godišnje izveštaje, evidenciju i druge informacije koje NKRM opravdano može da zahteva.
5. Za vreme trajanja dozvole, NKRM će održati odnose i utvrđene deklaracije u pod stavu 4.2. stava 4. ovog člana, na konfidencijalan način, pod uslovom da se javni pristup odobrava po Zakonu o pristupu na službenoj dokumentaciju, ili nekog sudskog naloga.

Član 42

Prestanak operacija

1. Vlasnik Dozvole koji ima odobrenje za preduzimanje tekućih proizvodnih aktivnosti dostaviće pismeno obaveštenje NKRM-u tri (3) meseca unapred, ako namerava da

obustavi ili bitno smanji proizvodnju. Takvo obaveštenje obuhvatiće detaljno obrazloženje o toj obustavi ili smanjenju.

2. Nositelj dozvole treba odmah obavestiti NKRM, u slučaju da nije u stanju da obavlja posebnu ovlašćenu aktivnost zbog više sile.

DEO VII ZANATSKO RUDARSTVO MALOG OBIMA

Član 43 Rokovi i delokrug

Za Licencu Zanatskog Rudarstva važe iste odredbe koje se primenjuju za Rudarsku Licencu za Građevinske Minerale shodno Članu 30 ovog zakona. Međutim, nijedna Licenca Zanatskog Rudarstva ne može da ovlašćuje eksploataciju više od dvanaest hiljada dvanaest hiljade (12.000) kubnih metara Građevinskih Minerala u bilo kojoj kalendarskoj godini.

Član 44 Zahtev

1. Licenca za Zanatsko Rudarstvo može da bude izdata samo Opštini. Opština koja podnosi zahtev za jednu Licencu za zanatsko Rudarstvo nije dužna da bude predmet zahteva o podesnosti koji su navedeni u Članu 6 ovog zakona.

2. Opština koja želi da preduzima aktivnosti Zanatskog Rudarstva mora da dostavi NKRM-u jedan kompletiran zahtev za izdavanje licence za obavljanje Zanatskog Rudarstva. Pomenuti zahtev treba da naznači Građevinske Minerale i oblast za koju se traži Licenca. Oblast za koju se traži licenca treba

2.1. da se u potpunosti nalazi na teritoriji Opštine; i

2.2. treba da uključi ili da se odnosi na zemlju ili svojinu koja se neposredno i zakonito nalazi pod upravljanjem Opštine.

3. Opština podnosi takav zahtev u propisanom obrascu, zajedno sa propisanom naknadom, uz koji je priloženo sledeće:

3.1. ime glavnog administrativnog službenika Opštine;

3.2. službena adresa tog glavnog administrativnog službenika;

3.3. opis tehničkih, stručnih i rukovodećih sposobnosti osoblja koje je uglavnom odgovorno za sprovođenje Programa Zanatskog Rudarstva, uključujući kopije biografskih podataka, koje se mogu opravdano zatražiti od NKRM, odgovarajuće diplome, licence i uverenja;

3.4. je jedna ili više mapa koja pokazuju:

3.4.1. oblast koja je navedena u zahtevu, definisanu pomoću koordinata;

3.4.2. lokaciju bilo koje postojeće zgrade, infrastrukture, poljoprivredne aktivnosti ili druge značajne izmene karakteristika površine tla unutar ove oblasti ili na rastojanju od jednog kilometra od njenih granica;

3.4.3. predloženi pravac pristupa podnosioca zahteva toj oblasti; i

3.4.4. granice parcela, ako ih ima, u kojoj je ta oblast podeljena ili bi trebalo da bude podeljena;

3.5. svu relevantnu katastarsku dokumentaciju propisanu od NKRM-a;

3.6. ambijentalnu saglasnost, izdato od strane MŽSPP, i bio koje drugo usvajanje od strane ostalih javnih autoriteta, koje se zahtevaju po Zakonu Kosova;

3.7. sporazum(i) o površinskim pravima, čiji period važenja nije kraći od perioda važenja predložene Licence Zanatskog Rudarstva, između podnosioca zahteva i svih trećih strana koje imaju propisno registrovana svojinska prava na površinu tla u oblasti koju podnosilac zahteva predlaže za korišćenje u toku sprovođenja dotičnih Operacija Zanatskog Rudarstva; ili dokaz da je Opština zakonito izvršila eksproprijaciju ovih prava u skladu sa Zakonom o Eksproprijaciji radi uspostavljanja oblasti Zanatskog Rudarstva

3.8. Program Zanatskog Rudarstva koji je predložen od podnosioca zahteva koji će se preduzeti u određenoj oblasti, koji mora da:

3.8.1. sadrži najnoviju Procenu Resursa građevinskih Minerala na koje se Licenca odnosi i procenu o očekivanom veku rudnika kao i druge podatke i izveštaje koje NKRM može da zahteva;

3.8.2. navodi maksimalan broj fizičkih lica kojima će biti dozvoljeno da koriste tu lokaciju;

3.8.3. jedan detaljan program koji je Opština obavezna da donese kako bi eliminisala ilegalno Zanatsko Rudarstvo u okviru Opštine;

3.8.4. procenu godišnjih troškova Opštine za osnivanje, održavanje i upotrebu predložene lokacije za Zanatsko Rudarstvo kao i za zabranu svih nezakonitih aktivnosti Zanatskog Rudarstva u okviru Opštine;

3.9. jedan plan zatvaranja rudnika i jedan program rehabilitacije pripremljen, za svaki slučaj, od prikladnih i kvalifikovanih iskusnih stručnjaka;

3.10. ostala dokumentacija ili informacije koju NKRM može da propiše.

Član 45 **Razmatranje zahteva**

1. U toku tri (3) meseci posle prijema kompletiranog zahteva za izdavanje Licence za Zanatsko Rudarstvo od strane jedne Opštine, NKRM će ili izdati dotičnu Licencu ili će podnosiocu dostaviti

1.1. odluku NKRM o odbijanju izdavanja dotične Dozvole,

1.2. jedno pisano obrazloženje o razlozima NKRM za ovu odluku; i

1.3. pisano obaveštenje u vezi sa zakonskim pravima podnosioca zahteva na žalbu i sudske razmatranje u vezi sa takvom odlukom.

2. U bilo koje vreme pre isteka tromesečnog (3) roka prema u stav 1. ovog člana, NKRM može - u izuzetnim okolnostima prema vlastitoj proceni - da produži taj rok za još jedan (1) mesec. U ovim slučajevima, NKRM će odmah pisanim putem obavestiti Opštinu o tom produžetku i razlozima za to.

Član 46 **Uslovi za Izdavanje**

1. Nakon prijema potpunog zahteva za licencu zanatskog korišćenja u jednoj opštini KPMM izdaje navedenu licenciju ako su ispunjeni sledeći kriteriji:

1.1. svi zahtevi Člana 44 ovog zakona su ispunjeni;

1.2. opština je pružila razuman dokaz koji ukazuje na postojanje dovoljnih depozita ili rezervi Građevinskog Minerala koji opravdavaju predloženi Program Zanatskog Rudarstva;

1.3. oblast zemljišta za koje je tražena Licenca i predloženi period važenja Licence ne premašuju oblast i period važenja koji su razumno potrebni za izvršavanje Programa Zanatskog Rudarstva kojeg je predložila Opština;

1.4. zahtev i podnosioc zahteva su u skladu sa odredbama ovog zakona; i

1.5. površinska prava koja nisu pokrivena Sporazumom o Pravima na Površinu su drugačije stečena od Opštine ili su zakonito ekspropisana od strane Opštine u skladu sa Zakonom o Eksproprijaciji.

Član 47

Prava i obaveze opštine

1. Opština ne sme da dozvoli niti da odobri bilo koje aktivnosti Zanatskog Rudarstva na svojoj teritoriji ako se strogo ne pridržavaju uslova Licence Zanatskog Rudarstva koju je NKRM izdala toj Opštini. Svaka Opština koja dobije Licencu za obavljanje Zanatskog Rudarstva odgovorna je za poštovanje uslova i odredaba ove Licence i ovog Zakona (uključujući bilo koji podzakonski akt koji je propisno doneo na osnovu ovlašćenja ovog zakona) i za ispunjavanje svih obaveza koje je preuzela u skladu sa zahtevom za dobijanje te Licence. Svaku lokaciju za obavljanje Zanatskog Rudarstva mora da održava i da njom upravlja dotična opština pod nadzorom i u skladu sa zakonitim nalogima koja donosi NKRM.

2. Pored gore navedenih zahteva u stav 1. ovog Člana, svaka Opština koja ima licencu za obavljanje Zanatskog Rudarstva mora da:

2.1. objavi dnevnu fiksnu naknadu koju mora da plati svako fizičko lice koje želi da koristi tu lokaciju. Tu naknadu utvrđuje Opština u iznosu koji je proračunat tako da u ukupnom iznosu pokriva godišnje kapitalne i operativne troškove koje su nastale u vezi sa uspostavljanjem, održavanjem i funkcionisanjem lokacija Zanatskog Rudarstva. Opština mora, prema potrebi, redovno da razmatra i revidira iznos ove naknade;

2.2. unapred prikuplja važeći iznos fiksne naknade od svakog korisnika, koji iznosi će biti „javni novac“ i „sopstveni prihodi“ opštine i koristiće se u skladu sa Zakonom o Upravljanju i Odgovornosti za Rad u Javnim Financijama;

2.3. nametne ograničenja za korišćenje lokacije koje može da zahteva odgovarajuća Licenca za Zanatskog Rudarstvo;

2.4. ograniči korišćenje lokacije za obavljanje Zanatskog Rudarstva na fizička lica koja su platila važeću naknadu i koja su se pridržavala ograničenja koja su se odnosila na korišćenje lokacije;

2.5. obezbedi da ukupna mesečna proizvodnja na lokaciji i dnevna proizvodnja jednog mineralna ili Minerale na lokaciji ne premašuje odgovarajuća ograničenja koje je propisala NKRM;

2.6. obezbedi da na kraju svakog dana, svaki korisnik lokacije ukloni sa lokacije svoju dnevnu proizvodnju mineralne rude i materijala, pri čemu sve što je proizvedeno a nije uklonjeno, postaje svojina Opštine;

2.7. obezbedi da težina ili zapremina svih mineralnih ruda i materijala koji su proizvedeni u toku dana od strane svakog korisnika lokacije bilo kog dana, budu propisno izmereni i zapisani, pri čemu kopija tog dokumenta treba da se da korisniku lokacije;

2.8. obezbedi bilo koju uslugu i kapacitete koje je odobrila NKRM na efikasan, bezbedan i racionalan način;

- 2.9. primeni na marljiv i efikasan način program mera za eliminisanje nezakonitog Zanatskog Rudarstva za čije se sprovođenje pri primeni Licence Opština obavezala;
 - 2.10. uspostavi i održava kompletne i tačne knjige i arhivu, koje u svako doba mogu da budu dostupne za pregled od strane NKRM, u kojima će prikazati:
 - 2.10.1. kapitalne i operativne troškove koje je Opština napravila u vezi sa uspostavljanjem, održavanjem i funkcionisanjem lokacija Zanatskog Rudarstva i pri ostvarivanju programa eliminacije nezakonitog Zanatskog Rudarstva, i
 - 2.10.2. fiksne naknade koje su prikupljene od korisnika lokacija kao i bilo koji drugih prihoda koji su dobijeni sa ovih Lokacija;
 - 2.11. upravlja sa lokacijama Zanatskog Rudarstva i pristupom tim lokacijama kao i programom eliminacije nezakonitog Zanatskog Rudarstva u skladu sa važećim rudarskim i bezbednosnim standardima, standardima očuvanja životne sredine, kao i drugim standardima i uslovima Licence i
 - 2.12. plaća licencne naknade NKRM u skladu sa ovim Zakonom.
3. U roku od tri (3) meseca od kraja svake kalendarske godine, svaka Opština koja je posedovala licencu za obavljanje Zanatskog Rudarstva u toku te kalendarske godine mora da podnese NKRM godišnji izveštaj za tu kalendarsku godinu koji:
- 3.1. sadrži revidirane račune za tu kalendarsku godinu;
 - 3.2. opisuje aktivnosti Zanatskog Rudarstva koji su preduzeti na svakoj lokaciji pokrivenoj Licencom, uključujući pojedinačne i zbirne nivoe proizvodnje za svaki mineral koji je iskopan na toj lokaciji;
 - 3.3. procenjuje uticaj rudarskih aktivnosti na životnu sredinu na svakoj lokaciji;
 - 3.4. sadrži predloge, ako ih ima, za otvaranje novih lokacija za obavljanje Zanatskog Rudarstva i izmene na postojećim lokacijama ili granicama parcela;
 - 3.5. detaljno opisuje korake koje je preduzela za sprovođenje programa za eliminaciju nezakonitog Zanatskog Rudarstva;
 - 3.6. račune o svim plaćenim ili napravljenim troškovima, i o dobijenim prihodima koji su u vezi sa funkcionisanjem lokacija Zanatskog Rudarstva;
4. Nijedna Opština ne može da ostvaruje niti da ima bilo koji komercijalni ili drugi interes u bilo kojoj aktivnosti Zanatskog Rudarstva, osim na način koji je konkretno i izričito predviđen ovim Delom VII.

Član 48

Ovlašćenja za Isključenje Vlasnika

Ne ograničavajući se na 1 člana 47 ovog zakona NKRM je ovlašćeno da donosi odluku o isključenju bilo kog lica iz zone za zanatsko korišćenje, ako navedeno lice neprekidno ili namerno postupa u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona, ili zakonitih naredbi NKRMa. Opština mora da preduzme sve potrebne korake kako bi se obezbedila dase odluke sprovede efikasno i uredno.

DEO VIII

LICENCIJE I DOZVOLE U INTERESU JAVNOSTI

Član 49

Izdavanje licence i dozvole u javnom interesu određenom javnom preduzeću ili preduzeću u društvenom vlasništvu

1. Licence i dozvole u interesu javnosti, na osnovu dela VIII može se izdati samo:

1.1. javnom preduzeću, identifikovano kao javno centralno preduzeće u skladu sa zakonom o javnim preduzećima, izuzev kada su svi vlasnički ili većina vlasničkih interesa u tom preduzeću su prenošeni kod jednog ili više privatnih lica; ili

1.2. preduzeću u državno vlasništvu, kao što je ovaj pojam definisan u Zakonu o Kosovskoj agenciji privatizacije, izuzev ako su vlasnički ili većina vlasničkih interesa u ovom preduzeću prenošena na jednog ili više privatnih lica.

2. Ako:

2.1. preduzeće koje ispuni gore navedene kriterije iz stava 1 prethodnog člana, želi da preduzme ili da sadrži licence ili dozvolu, nema pravo da uzme ili da zadrži tu licenciju ili tu dozvolu samo iz razloga što ne ispunjava jedan ili više kriterija definisanih podstavovima 1.3 i 1.4 člana 6 ovog zakona; i

2.2. NKRM zahteva i dobije odluku od Vlade, kojem se potvrđuje da ima jakih i objektivnih razloga za zaključiti da izdavanje ove licencije ili dozvole je u interesu javnosti za obavljanje određenih ili svih dotičnih aktivnosti, koje bi bilo od opšteg interesa Kosova;

2.3. u tom slučaju NKRM može da izda licenciju u interesu javnosti ili dozvolu u interesu javnosti za dotično preduzeće, ali samo nakon što su NKRM i Vlada ispunile zahteve koje se traže stavovima 3, 4 i 5 ovog člana.

3. Ako preduzeće ima bilu koju licencu ili dozvolu, NKRM, ako nije to učinilo, mora da preduzme mere predviđene članom 9 za poništenje te dozvole ili licencije.

4. NKRM i Vlada moraju pismeno, na detalje odrediti razloge za njihov zaključak da izdavanje dozvole ili licencije je u interesu javnosti za dotično preduzeće, da je to opšti javni interes Kosova.

5. Uslovi licence ili dozvole u interesu javnosti moraju biti u skladu sa ovim zakonom pod uslovom da licenca ili dozvola u interesu javnosti:

5.1. sadrži sva ograničenja i dodatne uslove, za koje NKRM smatra opravdane i u interesu javnosti prema okolnostima;

5.2. nije prenosivo i ne može biti objekat zaloga u bilo kojim okolnostima, prema tome član 10 ovog zakona se ne sprovodi za ovu vrstu licencija i dozvola;

5.3. vreme važnosti ne duže od 2 godine; i

5.4. da isključi preduzeće za zahtevima ovog zakona o priloženju garancije izvršenja.

6. Tokom perioda od devetdeset (90) dana pre isteka važnosti licence ili dozvole u interesu javnosti, dotično preduzeće ima pravo – izuzev ako je to zabranjeno stavom 7 ovog člana – da zahteva produženje roka važnosti licencije ili dozvole u interesu javnosti. NKRM i Vlada moraju da sprovode zahteve iz stava 1 do 5 ovog člana, dok se ne donosi rešenje za usvajanje ili ne usvajanje tog zahteva. U slučaju usvajanja zahteva maksimalno produženje može biti dve (2) godine.

7. Ako, bilo kada, preduzeće, koja je nosioc licence ili dozvole u javnom interesu potpuno se klasifikira prema članu 6 za dobijanje licence ili redovne dozvole za dotične aktivnosti, to preduzeće može da odmah postavlja zahtev za dobijanje licencije ili redovne dozvole. Kad preduzeće podnosi zahtev za redovnu licenciju, ima će je – u toku vremena dok je licencija u interesu javnosti još aktuelna i važeća – pravo prednosti na svim ostalim licima koji su podneli zahtev za dobijanje redovne licencije za dotični mineral, koji se nalazi u dotičnoj zoni, izuzev ako je izdavanje redovne licencije u suprotnosti sa stavom 9 člana 18. ovog Zakona.

8. U slučaju da određeno preduzeće je nosioc aktuelne i važeće licencije u javnom interesu, u toku vremena važnosti te licencije, sva ili većina vlasničkih interesa u tom preduzeću su kupljena od jednog ili više privatnih lica, licencija u interesu javnosti se prekida odmah. Ipak, preduzeće, ima pravo prioriteta, koje se može obaviti u 6 mesečnom periodu nakon kupovine vlasničkih interesa da postavi zahtev i ako ispunjava uslove da dobije redovnu licenciju za dotične minerale u dotičnoj zoni, koja je bila pokrivena licencijom od javnog interesa, koja je bila obustavljena na osnovu ovog stava.

9. Ako je preduzeće nosioc važeće i aktuelne licencije u interesu javnosti i svi ili značajan deo aseta, koji koristi to preduzeće za obavljanje delatnosti prema licenciji u javnom interesu, kupuju od drugih lica, licencija od javnog interesa obustavlja se odmah.

DEO IX

LICENCNE NAKNADE I NAPLATE

Član 50

Licencne Naplate/Rojaliteti

1. Ministarstvo Energetike i Rudarstva i Ministarstvo Finansija i Ekonomije će, nakon konsultacije i dobijanja mišljenja od NKRM i drugih zainteresovanih strana, uključujući i postojeće Vlasnike Licenci ili njihove predstavnike, zajedno izraditi tarifni predlog za licencne naknade (rojalitete) koje Vlasnik Licence treba da plati za obavljanje licenciranih aktivnosti eksploatacije na Kosovu. Ovaj tarifni predlog, kada je potrebno, specifikovaće u detelje formule koje će se koristiti prilikom izračunavanja iznosa ovih licencnih naknada (rojaliteta). Nakon što je tarifni predlog pripremljen od dva referentna ministarstava, ona će zajednički dostaviti tarifni predlog Vladi na usvajanje. Nakon odobrenja od Vlade, Vlada će dostaviti predloženi tarifni raspored Skupštini za odobrenje.
2. Nakon prijema predloženog raspored/spiska, Skupština će se savetovati i pribaviće mišljenje zainteresovanih strana, uključujući i postojeće Vlasnike Licenci ili njihove predstavnike, sačinije bilo koju izmene u tarifnom predlogu za koje Vlada smatra da su neophodne ili odgovarajuće, i usvojiti takav raspored/tarifni predlog.
3. Nakon odobrenja od Skupštine, takav raspored će stupiti na snagu prvog dana sledeće kalendarske godine, pod uslovom, međutim, ako Skupština odobri taj raspored u drugoj polovini jedne kalendarske godine, onda ovaj raspored stupiće na snagu prvog dana u trećem kvartalu naredne kalendarske godine.
4. Sve dok ne stupa na snagu ovaj raspored, bilo koje licencne naplate iz rasporeda koji je prethodno zakonito proglašen ostaće na snazi.
5. Predložene izmene na jednom rasporedu koji je prethodno odobren i izdat od strane Skupštine u skladu sa stav 3 ovog člana može da se dostavi Skupštini od strane Vlade u skladu sa stavom 1 ovog člana ili od najmanje šest (6) članova Skupštine.
6. NKRM je odgovorna za procenu i prikupljanje licencne naknade (rojaliteta) u skladu sa usvojenom listom.
7. Ako NKRM opravdano utvrdi da je Vlasnik Licence nemarno ili namerno sačinio materialan lažan prikaz u vezi sa informacijom koja je pružene NKRM koja se odnosi na utvrđivanje Operativne Marže Gotovog Novca Vlasnika Licence, NKRM će izdati dotičnom Vlasniku Licence zajedno Obaveštenje o Propustu Usklađivanja u skladu sa Članom 9 ovog Zakona i preduzimaće sve druge mere sa kojima je ovlašćena prema ovom članu ili bilo kojom drugom odredbom ovog Zakona.

Član 51

Odlaganja i Izuzeća

1. Licencne naknade (rojaliteti) ne moraju da budu plaćeni za uzorke izvađenih minerala za obavljanje hemijske analize ili vršenje drugih tehnoloških ispitivanja.

2. Vlasnik Rudarske Licence može da podnese zahtev NKRM za odobravanje odlaganja plaćanja licencne naknade, ako je, na kraju roka u kojem ova licencna naknada dospeva za naplatu, Operativna Marža Gotovog Novca takvog Vlasnika Licence je manja od nule. Ako NKRM zaključi da je Operativna Marža Gotovog Novca takvog Vlasnika Licence je zaista manja od nule na kraju određenog perioda, NKRM može da ovlasti odlaganje plaćanja licencne naknade, u celini ili delimično, u skladu sa ovim Članom. Ako NKRM odobri ovakvo ovlašćenje, iznos licencne naknade koji odmah dospeva za naplatu za određeni rok biće umanjen za iznos koji je potreban za povećanje operativne marže gotovog novca na nulu, dok će ostatak biti odložen.

3. Kad se plaćanje licencne naknade odloži:

3.1. iznos odložene rente akumulira će se zajedno sa svim ostalim prethodnim plaćanjima mineralne rente; i

3.2. ovaj akumulirani neizmireni iznos dospeva za naplatu pri narednom redovnom terminu za plaćanje licencne naknade.

Član 52

Plaćanje Procenjene Licencne Naknade (Rojaliteta)

1. Kad, iz bilo kog razloga, trenutno nije moguće odrediti iznos licencne naknade, NKRM može da zahteva od Vlasnika Licence da plati procenjenu vrednost licencne naknade.

2. Ako je tekući iznos ove licencne naknade kasnije postao poznat, Vlasnik Licence je odgovoran za bilo koji manjak. Ako procenjeni iznos premaši stvarni iznos potraživanja, Vlasnik Licence ima pravo povraćaja viška uplaćenog iznosa ili će se ovaj višak iznosa obračunati prilikom isplate sledeće licence naknade.

Član 53

Neplaćanje Licencne Naknade (Rojaliteta)

1. Ako Vlasnik Licence ne plati bilo koji licencnu naknadu na vreme, NKRM je dužna da donese „Obaveštenje o Propustu Usklađivanja“ u skladu sa članom 9 i treba da preduzima ovlašćene mere prema ovom Zakonu.

2. Pored toga, NKRM može, pisanim nalogom koji će se uručiti ovom Vlasniku Licence, da zabrani ovom Vlasniku Licence da prodaje ili da na drugi način raspolaze sa bilo

kojim mineralom ili proizvodnjom sve dok sve neizmirene licencne naknade budu u potpunosti plaćeni ili sve dok se ne postigne jedan prihvatljivi sporazum sa NKRM o plaćanju ovih.

Član 54 **Administrativne takse**

1. NKRM može da nametne naknade za koje smatra da su odgovarajuće za podnošenje zahteva za izdavanje Licence ili Dozvole, ili za pružanje bilo kojih traženih geoloških podataka ili informacija, ili bilo koje zahtevane usluge. NKRM mora da obezbedi da bilo koja naknada uspostavljena na taj način bude u:

1.1. iznosu koji je razumno proračunat tako da NKRM-u nadoknađuje troškove razmatranja tog zahteva ili ispunjenja određenog zahteva; i

1.2. da bude u skladu sa najboljim praksama.

DEO X **NEZAVISNA KOMISIJA ZA RUDNIKE I MINERALE**

POGLAVJE I **NEZAVISNA KOMISIJA ZA RUDNIKE I MINERALE: OSNIVANJE, FUNKCIJE** **I ORGANIZACIJA**

Član 55

Nezavisna komisija za rudnike i minerale: Osnivannje, funkcionisanje i organizacija

1. Nezavisna komisija za rudnike i minerale koja je prvobitno uspostavljena u skladu sa Uredbom Br. 2005/2 od 21 Januara 2005 (sa izmenama i dopunama Uredbe Br 2005/38 od 29 Jula 2005 i Zakon Br. 03/L- 81 od 13 Juna 2008) se ovime određuje kao nezavisna agencija u skladu sa Članom 119.stav 5 i 142 Ustava Republike Kosova i od dana stupanja na snagu ovog zakona delovaće u skladu sa ovim zakonom i na osnovu ovog zakona.

2. NKRM uređuje rudarske aktivnosti na Kosovu u skladu sa ovim zakonom podzakonskim aktima koji su propisno doneti prema ovom zakonu, i Rudarskom Strategijom.

3. NKRM će delovati u javnom interesu i samostalno će izvršavati ovlašćenja i funkcije koja su joj poverena prema ovom zakonom.

4. NKRM je dužna da poštuje Zakon o Pristupu Službenim Dokumentima, Zakon o Javnim Nabavkama, Zakon o Upravljanju i Odgovornosti za Rad u Javnim Finansijama , kao i sve druge zakone koji uređuju delatnost i upravljanje javnih autoriteta na Kosovu.

5. Smaraće se kao krivično delo i kršenje ovog zakona ako jedno lice vrši ili pokušava da vrši bilo kakav politički, administrativni, finansijski ili drugi uticaj nad NKRM ili nad njegovim osobljem ili rukovodećim osobljem, međutim, ova zabrana se ne odnosi na bilo koje komunikacije ili napore koje se preduzimaju u cilju podstrekivanja NKRM da pravilno primeni i poštuje ovaj zakon ili drugi zakon, uključujući podzakonske akte koji su zakonito doneti na osnovu ovog zakona ili drugog zakona.

Član 56

Ovlašćenja i odgovornosti NKRM

1. NKRM će imati opšta ovlašćenja i odgovornost da osigura:

1.1. redovno istražuje i eksploatiše mineralne izvore na Kosovu i optimalno korišćenje mineralnih izvora u svim rudarskim operacijama u skladu sa ovim zakonom i Rudarskom Strategijom.

1.2. opštu uskladjenost rudarskih operacija u skladu sa ovim zakonom, podzakonskim aktima donetim u skladu sa ovim zakonom i uslovima Licenci i Dozvola koje su izdate od NKRM u skladu sa ovim zakonom.

2. NKRM je nadležno za obavljanje sledećih funkcija u skladu sa ovim zakonom:

2.1. izdavanje, prenos, produženje, suspenziju i opoziv Licence i Dozvole;

2.2. uspostavljanje i održavanje rudarskog katastra i GIS baze podataka koja sadrži geografske podatke, geološke podatke i druge odgovarajuće ekonomske podatke i sve postojeće nazive za minerale i rudarska prava; i

2.3. donošenje pravila za organizovanje i unutrašnju delatnost NKRM-a.

3. NKRM pruža tehničku asistenciju Vladi po svim pitanjima koja se odnose na rudnike i minerale Kosova, ako to Vlada zahteva.

Član 57

Pravilnici za sprovođenje ovog zakona

NKRM je obavezno da sprovodi sva podzakonska akta Ministarstva u skladu sa poglavljem 12. ovog zakona.

Član 58

Izveštavanje

1. U roku od devedeset (90) dana od završetka kalendarske godine, NKRM priprema će za objavu u službenoj Web strani i Skupštini dostavlja godišnji izveštaj:

1.1. analizira stanje industrije minerala na Kosovu; i

1.2. uradi sažetak svih regulativni, istraživački i mera sprovođenja koje su preduzete od NKRM-a u toku prethodne kalendarske godine. Ipak ovaj izveštaj ne treba da sadrži podatke u vezi sa istragom koja je u toku i ako ti podaci dovode u opasnost legitimnost tajnosti istrage.

POGLAVLJE II

ODBOR NKRM: OSNIVANJE, FUNKCIJE I ORGANIZACIJA

Član 59

Odbor NKRM

1. NRKM-a vodi odbor („Odbor NKRM“) sačinjen od pet (5) članova. Sve nadležnosti NKRM-a obavlja Odbor. Svaka odluka koja se zahteva po ovom zahtevu i donosi se od NKRM mora da bude donošena od Odbora NKRM-a.

2. Članovi Odbora NKRM nemaju status civilnih službenika. U toku obavljanja svoj zadataka i odgovornosti, po ovom zakonu, članovi Odbora NKRM-a postupiće ekskluzivno u javnom interesu i u poverenju.

3. Svaki član NKRM-a koji nosi mandat na dan stupanja na snagu ovog zakona, nastavlja da služi u tom položaju do isteka njegovog mandata, do podnošenja ostavke, ili do zakonitog udaljavanja s tog položaja. Naslednici članova Odbora imenovaće se od Skupštine Republike Kosova u skladu sa stavovima 4 do 7 ovog člana.

4. Kandidati moraju biti nezavisna lica, koji se izaberu od ad-hoc Vladine Komisije. Izbor kandidata vrši će se na osnovu rezultata javne i nezavisne konkurencije, koja se odvija na osnovu kriterija , objektivna i dotične profesionalne spreme. Kandidati se izaberu samo na osnovu struke i njihovog profesionalnog iskustva, zasluga i moralnog integriteta.

5. odlukom Vlade, stalni sekretar kancelarije premijera je obavezan da u roku od 7. dana objavi oglas o slobodnim položajima u odboru NKRM-a. U informisanju mora se zahtevati do stava aplikacija administracije Vlade u roku od trideset (30) dana od dana objavljivanje oglasa. Vladina administracija dostavlja sve primene aplikacije svakom članu vladine ad hoc Komisije. Za svaki položaj u Odboru NKRM-a, ad – hoc Komisija izabere najmanje dva naj kvalifikovanima kandidata i njihova imena dostavlja Vladi. Vlada ta imena odmah dostavlja Skupštini. Skupština imenuje neku od kandidata na dotičnom položaju ili odbija sve kandidate za dotični položaj. Ako Skupština odbija sve

kandidate za dotični položaj, Vlada odmah počinje proces izbora i dostavlja Skupštini najmanje imena dva kvalifikovana drugih kandidata.

6. Ni jedno lice ne može biti imenovano od Skupštine Kosova ili da nastavlja da služi kao član Odbora NKRM-a ako:

6.1. ima direktnog ili indirektnog imovinskog, komercijalnog ili ostalih monetarnih interesa kod lica koji se angažuje, ili ima za cilj da se angažuje u određenoj aktivnosti uređene ovim zakonom;

6.2. ima radni odnos, ugovor, poslovanje ili porodične odnose sa nekim licem koji je angažovano ili koji ma za cilj da se angažuje u nekoj od aktivnosti koja je uređeno ovim zakonom;

6.3. je menadžer, direktor ili značajan vlasnik određenog preduzeća koja je angažovana od nekoj od aktivnosti, koje je uređeno ovim zakonom ili je u srodstvu sa gorenavedenim licima;

6.4. ima ostalih konflikta interesa, koji se na opravdan način očekuju da će sprečiti njegove aktivnosti u obavljanju obaveza u Odboru NKRM-a na redovan, objektivan i nepristrasan način;

6.5. je određeno od nadležnog suda, administrativne agencije ili odgovorne organizacije za sprovođenju standarda profesionalnog ponašanja, da u zadnje deset (10) godina pre njegovog predlaganja izvršio krivično delo po zakonu Kosova ili Zakona bilo koje države ili jurisdikcije;

6.6. je određeno od nadležnog suda, administrativne agencije ili odgovorne organizacije za sprovođenju standarda profesionalnog ponašanja, da u zadnje deset (10) godina pre njegovog predlaganja je bio angažovan u neprofesionalno ponašanje;

6.7. je javno imenovani zvaničnik, ili

6.8. je aktivan član u nekoj političkoj stranci i nosioc je mandata – visokog položaja u političkim strankom ili neki drugi visoki politički položaj kod javnog autoriteta.

7. Svaki član Odbora NKRM mora imati važeću univerzitetsku diplomu od akreditovanog univerziteta sa najmanje pet (5) godina radnog profesionalnog iskustva u geologiji, rudarstvu, inžinjeriji, tržišnoj privredi, menadžment, računovodstvo ili u pravu. Najmanje tri (3) članova Odbora NKRM-a moraju imati značajno iskustvo u geologiji ili rudarstvo.

8. Početni mandat članova Odbora NKRM, imenovani u skladu sa ovim zakonom je sledeći: Jedan član ima četvorogodišnji (4) mandat; dva (2) člana imaju trogodišnji (3), i dva (2) člana imaju dvogodišnji mandat. Mandati svih naslednika članova početnog

Odbora iznosi četiri (4) godine. Ni jedno lice ne može da služi u Odboru NKRM više od dva (2) mandata.

9. Devetdeset (90) dana pre isteka mandata člana ovog Odbora NKRM-a Vlada će inicirati proceduru definisanu stavom 5 ovog člana za izbor kandidata za dotični položaj. Član, čiji je mandat pred istekom, može da se kandidira za dotični položaj ako njegovo ponovno imenovanje nije zabranjeno na osnovu zadnje rečenice stava 8 ovog člana.

10. Kad mandat člana Odbora NKRM-a istekne i njegov naslednik nije imenovan, isti nastavlja da bude u Odboru NKRM-a do imenovanja naslednika ili za šestomesečni period od isteka mandata, zavisno šta će se prije desiti.

Član 60 **Razrešenje Članova Odbora**

1. Član Odbora može biti razrešen od strane Skupštine, samo ako se utvrdi da ovaj član:
 - 1.1. nije ispunio uslove navedene u stavu 6 člana 59 ovog zakona u vreme naimenovanja; ili
 - 1.2. ne ispunjava uslove navedene u stavu 6 člana 59 ovog zakona ili
 - 1.3. namerno ili zbog grube nepažnje je prekršio odredbu člana 61 ovog zakona.
2. Odluka Skupštine za razrešenje člana Odbora doneće se u pisanom obliku i sadržiće obrazloženje.
3. Odgovarajući član Odbora može osporiti ovu odluku Skupštine u skladu sa zakonom Kosova o upravnom sporu. U slučaju ovog osporavanja, dotični član Odbora će biti suspendovan sve dok Vrhovni Sud Kosova ne donese konačnu odluku o tome da li je odluka Skupštine bila u skladu sa stavom 1 i 2 ovog članova.
4. Za vreme suspendnog roka, član Odbora i dalje će primati svoju platu; međutim, on/ona
 - 4.1. neće učestvovati, direktno ili indirektno, u bilo kojem pitanju, aktivnosti ili postupku odlučivanja od NKRM ili Odbora NKRM,
 - 4.2. neće raspravljati, direktno ili indirektno, bilo koje pitanje, aktivnost ili postupak sa bilo kojim licem,
 - 4.3. neće mu biti dozvoljen pristup u kancelarijama ili drugim prostorijama u NKRM i,
 - 4.4. zabraniće mu se pristup o bilo kojem podatku NKRM ili podatka koji se nalazi unutar kancelarija NKRM, izuzev ako se nalaže od strane Vrhovnog Suda Kosova.

Član 61

Sukob interesa

1. U toku službe u svojstvu članova Odbora NKRM-a ili u svojstvu direktora NKRM-a i u toku jednog 12 godišnjeg perioda nakon prekida službe u tom svojstvu član Odbora NKRM-a ili direktor neće da:

1.1. prihvati, traži, raspravlja ili uzme u obzir bilo koju vrstu zapošljavanja, angažovanja, nadoknade ili ponude od bilo kog lica, koji ima poslovnu ili drugu saradnju sa NKRM, ili koje imalo takve odnose sa NKRM-om u toku vremena dok je on služio u tom svojstvu; i

1.2. predstavlja neko lice u vezi sa pitanjima koja su na razmatranje kod NKRM-a.

2. Ako je jedno lice uključeno u kršenju stava 1 ovog člana NKRM preduzme jednu ili više od sledećih mera, protiv tog lica kao što su:

2.1. odbijanje zahteva za dozvolu ili licencije tom licu;

2.2. poništenje dozvole ili licencije koje raspolaže to lice; ili

2.3. izricanje administrativne kazne tom licu u iznosu od stopedesethiljade (150.000) €.

3. Ako direktor NKRM krši stav 1 ovog člana, Bord mora da ga odmah razreši dužnosti. Ako neko od članova Odbora krši stav 1 ovoga člana, svaki od ostalih članova Odbora ima zakonsku ličnu dužnost da to kršenje izveštava u Skupštini, koja razreši tog člana ako se potvrdi da je izveštaj faktički.

4. Ako član Odbora NKRM ne preduzme aktivne mere za sprovođenje mera na osnovu stava 2 i 3 ovog člana, ovaj član Odbora podleže hitnom razrešenju od Skupštine i to se smatra dovoljnom osnovom za razrešenje.

5. Lice, koji će biti negativno uticano od rešenja Odbora NKRM-a po ovom Zakonu može da se suprotstavi odluci u skladu sa Zakonom o civilnoj službi.

Član 62

Organizacija i Glasanje

1. Predsedavajući rukovodi i organizuje rad Odbora NKRM.

2. Predsedavajući saziva sednice Odbora NKRM kada on/ona smatra da je potrebno ili na zahtev druga dva (2) člana Odbora NKRM.

3. Kvorum za sednice Odbora NKRM je tri (3) članova.

4. Predsedavajući predsedava sednicama Odbora NKRM. U izuzetnim slučajevima kad je potrebno da se održi sednica Odbora NKRM u odsutstvu Predsednika, Predsednik će ovlastiti jednog od preostale dvojice članova Odbora NKRM da predsedava sa sednicom.

5. Za svaku odluku Odbora NKRM zahteva se glasanjem sa najmanje tri (3) člana Odbora.

6. Odbor NKRM može uspostaviti, ako smatra da je potrebno, dodatna proceduralna pravila kako bi uređivao svoju delatnost ili radnje NKRM. Sva dotična pravila o izvršavanju treba da se usvoje putem jedne pisane odluke koju donosi Odbor NKRM u skladu sa Članom. Sva dotična pravila o izvršenju treba da se objave u Službenom Listu i u službenom veb-cajtu NKRM. Pravila o izvršenju neće stupiti na snagu i neće imati nikakvo dejstvo dok ne prođe najmanje osam (8) kalendarskih dana od dana objavljivanja ovih pravila u skladu sa ovim zakonom.

Član 63

Direktor

1. NKRM će imati Direktora koji će biti imenovan od Odbora NKRM.

2. Odbor NKRM imenuje Direktora na osnovu rezultata jednog otvorenog i transparentnog nadmetanja na osnovu objektivnih kriterijuma. Kandidati će biti odabrani i imenovani isključivo na osnovu njihove profesionalne stručnosti i iskustva, sposobnosti i moralnog integriteta. Direktor takođe treba da ispuni i stalno održava utvrđene uslove kvalifikacije za članove Odbora, u stavu 6 člana 59 ovog Zakona.

3. Direktor NKRM je odgovoran za sledeće:

3.1. obavlja sve funkcije koje su njemu delegirane od Odbora NKRM;

3.2. obavlja redovno poslovanje NKRM u skladu sa bilo kojom odlukom ili uputstvom koje je doneto od strane Odbora NKRM i koje podležu relevantnim zakonima;

3.3. organizuje, imenuje osoblje (osim Zamenika Direktora) NKRM u skladu sa bilo kojim odlukama ili uputstvima koje su donete od strane Odbora;

3.4. priprema sednice Odbora i da osigura pravilno izvršenje odluka koje su donete od strane Odbora.

4. Za vreme odsustva Direktora ili u bilo kojem vremenskom periodu kada je Direktor u nemogućnosti da obavlja ove poslove, Odbor može dodeliti ove dužnosti dodeliti nekom drugom visokom službeniku NKRM.

5. Direktor može da prisustvuje sednicama Odbora bez prava glasa.

6. Direktor može biti razrešen od Odbora, ako postoje dobri i značajni razlozi za ovo razrešenje. Odbor razrešiće Direktora ako se utvrdi da on/ona:

6.1. nije ispunjavao uslove navedene u stav 4 Član 59 ovog zakona prilikom naimenovanja;

6.2. više ne ispunjava uslove navedene iz u stav 4 Član 59 ovog zakona ili ,

6.3. amerno ili zbog grube nepažnje krši odredbe Člana 61 ovog Zakona.

7. Odluka Odbora o razrešenju direktora mora biti u pisanoj formi, i da sadrži obrazloženje o donošenju odluke. Razrešeni direktor ima pravo da uloži prigovor na tu odluku, u skladu sa Zakonom o civilnoj službi.

Član 64

Budžet i finansije

1. NKRM podleže i primenjuje odredbe Zakona za menadžiranje javnih finansija i odgovornosti, koje se odnose na budžet i na finansije nezavisnih agencija.

2. Plate članova Odbora, i direktora NKRM-a, biće utvrđene od strane Komisije za budžet i finansije Skupštine Kosova, u skladu sa Zakonom za menadžiranje javnih finansija i odgovornosti, i sa drugim primenljivim zakonima.

3. U potpunom skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Bord NKRM-a , može angažovati i profesionalne nezavisne konsultante, sa visokim kvalifikacijama, koji su potrebni za pružanje pomoći NKRM-u u njenom radu. Svaki takav konsultant mora svakako da:

3.1. ispunjava uslove o kvalifikaciju, utvrđenim u stav 6., člana 59. ovog Zakona, sve dok traje njegovo angažovanje, i

3.2. raspolaže školovanjem i znatnim profesionalnim iskustvom u dotičnoj oblasti.

Član 65

Namenjen prihod

1. Izuzev licencnih naplata, prihodi koji su od NKRM u obliku licencne naknade i drugih tarifa koje su prikupljene u skladu sa ovim zakonom smatraće se kao „namenjeni prihodi“ NKRM. Donatorska sredstva koja su obezbeđena za podršku NKRM takođe će se smatrati kao „namenjeni prihodi“ NKRM. Sva ova sredstva uložiće se u budžetu Republike Kosova i biće rasporedjena za ovlašćene namene NKRM prema odgovarajućoj budžetskoj kategoriji i u skladu sa budžetskim procesom koji je uspostavlje na osnovu Zakona o Upravljanju i Odgovornosti za Rad u Javnim Finansijama.

2. Licencne naplate koje su prikupljene od NKRM nisu „namenjeni prihodi“ NKRM, nego su prihodi Republike Kosova. Ove licencne naknade uložice se kao takve u budzetu Republike Kosova.

Član 66 **Poverljivost**

1. Svi članovi Odbora NKRM i svi radnici, osoblje i konsultanti NKRM-a su dužni da preduzimaju sve odgovarajuće mere kako bi u skladu sa visokim stepenom zaštite sačuvali sve informacije koje nisu za javnost, a koje su primljene od NKRM od Poslovnih Organizacija ili Privatnih Lica. Takve mere će biti dovoljne kako bi se osiguralo da takva informacija je zaštićena protiv namernog i/ili nemarnog otkrivanja.

2. NKRM i Odbor NKRM neće odrediti ili održavati kao poverljive bilo koju informaciju koja je predmet obelodanjivanja, objavljivanja, ili javnog pristupa koji se zahteva prema Zakonu o Pristupu Službenim Dokumentima.

3. Bilo koje namerno kršenje ili ponovljeno nemarno kršenje dužnosti o poverljivosti navedene u ovom Članu poslužiće kao dovoljan osnov za razrešenje dotičnog člana ili za prestanak rada radnika, osoblja ili konsultanta.

DEO XI **RUDARSKA INSPEKCIJA**

Član 67 **Rudarska inspekcija**

1. Rudarska inspekcija funkcioniše kao departman u okviru NKRM-a, i obavlja poverene funkcije u skladu sa ovim zakonom.

2. Inspektori Rudarske inspekcije deluju samostalno način u skladu sa zakonskim odredbama, i smatra se kao krivično delo svako kršenje ovog Zakona, ako jedna osoba vrši, ili pokušava da vrši politički, administrativni, finansijski, ili bilo koji drugi uticaj u Inspektoratu za rudnike, nad osobljem ili menadžment iste. Ova zabrana neće biti primenjivana za komuniciranje, ili za napore koji se preduzimaju s ciljem podsticanja Inspektorata za rudnike, da sprovodi na uredan način svoje zadatke, da poštuje Zakon, ili druge primenljive zakone, obuhvatajući i pod zakonska akta koja su doneta u skladu sa ovim Zakonom, ili sa jednim drugim primenljivim zakonom.

Član 68 **Glavni Inspektor**

1. Na čelu Rudarske Inspekcije je Glavni Inspektor. Vlada je ovlašćen da imenuje Glavnog Inspektora. Vlada treba prvo da obezbede da pomenuto Lice:

- 1.1. ima univerzitetsku diplomu iz rudarstva;
- 1.2. ima najmanje deset (10) godina radnog iskustva u iz oblasti rudarstva;
- 1.3. nije bio osuđen za bilo koje krivično delo;
- 1.4. nema rukovodeću ulogu ili značajnu funkcije u bilo kojoj političkoj partiji, i
- 1.5. da poseduje moralne kvalitete i stručno obrazovanje.

2. Glavni Inspektor služiće za mandatni rok u trajanju od pet (5) godina. Glavni inspektor može biti ponovno imenovan za jednu ili više dodatnih pet (5) godina. Vlada može razrešiti Glavnog Inspektora iz ovog položaja pre isteka mandata od pet (5) godina ako postoje dobri i opravdani razlozi za preduzimanje ove radnje. Ovi razlozi uključuju, ali nisu ograničeni na, bilo koji od sledećih:

- 2.1. glavni inspektor je u više navrata pokazao da njemu/njoj nedostaje stručna sposobnost za vođenje Rudarske Inspekcije;
- 2.2. glavni inspektor u više navrata nije uspeo da ostvari razumnu stručnu marljivost kako bi osigurao da njegovim/njenim postupci i postupci osoblja Rudarske Inspekcije su u skladu sa ovim zakonom ili primenljivim zahtevima drugog zakona;
- 2.3. glavni inspektor u više navrata je propustio da izvršava svoje dužnosti ili nije delovao u skladu sa njegovim/njenim obavezama prema ovom zakonu;
- 2.4. glavni inspektor je uključen u aktivnostima koje predstavljaju sukob interesa, diskriminatorско ponašanje ili zloupotrebu ovlašćenja; ili
- 2.5. glavni inspektor je dopustio da jedan drugi radnik Rudarske Inspekcije bude angažovan u jednoj radnji za koju je Glavni Inspektor znao, ili ako bi uz veću razumnu rukovodeću marljivost bio u stanju da sazna, da ta radnja predstavlja sukob interesa, diskriminatorско ponašanje ili zloupotrebu ovlašćenja.

3. Ako Vlada razreši Glavnog Inspektora, Vlada je dužna da ovom licu, uz odluku o ovom razrešenju, dostavi pisanu izjavu u kojoj će detaljno navesti sve svoje razloge za preduzimanje ove radnje. Ako ovo lice smatra da ova radnja nema zakonsku osnovu, on može osporiti ovu odluku pred Vrhovnom Sudom Kosova, i ovaj sud je ovlašćen da preduzme sve korektivne radnje, ukoliko oceni da su ona zakonite i prikladne.

4. Glavni Inspektor se neće angažovati u bilo kojoj političkoj aktivnosti, ostaće neutralan u svim političkim pitanjima.

5. Glavni Inspektor dostaviće detaljne tromesečne izveštaje i NKRM u vezi sa delotnošću Rudarske Inspekcije i prinudnim merama. Glavni Inspektor će odmah odgovoriti Ministru i NKRM u vezi sa svim specifičnim zahtevima koji se odnose na informacije u vezi sa delotnošću Rudarske Inspekcije i prinudnim merama.

6. Glavni Inspektor je dužan da pripremi i dostavi Ministru, NKRM, Skupštini i Vladi jedan detaljan godišnji izveštaj o svim pitanjima koja se odnose na delatnost, radnje i odluke Rudarske Inspekcije. Izveštaj za određenu kalendarsku godinu dostaviće se do 28 Februara sledeće kalendarske godine.

Član 69

Opšta ovlašćenja rudarskih inspektora

1. Ovlašćeni inspektori za rudnike imaju opštu nadležnost za obavljanje inspekcije aktivnosti i istraživanja, korišćenja i posebnih aktivnosti svake osobe, da bi konstatovali:

1.1. da lice koje obavlja ove aktivnosti poseduje Licencu ili Dozvolu od NKRM; i

1.2. da lice koje ima Licencu ili Dozvolu, sprovodi aktivnosti u skladu sa dotičnom Licencom ili Dozvolom i pravilima o izvršenju o sigurnoti i zaštiti životne sredine koje donosi Ministar na osnovu ovog zakona.

Član 70

Nezakonite rudarske i istraživačke aktivnosti

1. Ako jedan ovlašćeni inspektor ima opravdanih razloga, da jedna osoba obavlja istraživačke aktivnosti, korišćenje, ili posebne aktivnosti, i da ta osoba ne raspolaže licencu, ili dozvolu, od strane NKRM-a, inspektor će odmah obavestiti Kosovsku policiju, koja će odmah uputiti, najmanje, dva policijska zvaničnika na mesto događaja.

2. Nakon dolaska ovih službenika, i uz njihovu pomoć, Inspektor će pribaviti identitet Lica koji je uključen u ovim aktivnostima i utvrditi da li ova lica, ili njihovi poslodavac, poseduje Licence ili Dozvole od NKRM.

3. Ako nijedan ovih lica ili njihovi poslodavci (ako imaju poslodavca) nemaju licencu ili dozvolu od NKRM, zvaničnici policije hapse pomenuta lica, kojima se izriče administrativna kazna utvrđena u stavu 2 člana 79 ovog Zakona i krivičnih kazni prema članu 80 ovog Zakona. Osim ovoga, inspektor zaplenjuje sva radna sredstva i izvađeni minerali koji se nalaze na mestu događaja.

4. Ako ova Lica ili njihov poslodavac imaju Licencu ili Dozvolu od NKRM, ali dotične rudarske ili istraživačke aktivnosti nisu ovlašćene sa Licencom ili Dozvolom, inspektor je dužan da o ovi neovlašćenim aktivnostima obavesti NKRM, i NKRM še Vlasniku Licence ili Dozvole izreći mere koje su utvrđene u Članu 9 ovog zakona.

Član 71

Ovlašćenja za sprovođenje zakonskih odredbi za zaštitu životne sredine i bezbednosti

1. Ako jedan ovlašćeni inspektor Rudarske Inspekcije ima dobar razlog da veruje da jedno lice koje ima Licencu ili Dozvolu od NKRM koji obavlja rudarske ili istraživačke

aktivnosti kršeći pravilnike za zaštitu životne sredine i sigurnosti donete od Ministra u skladu sa ovim zakonom, inspektor je dužan i ovlašćen da naloži Vlasniku Licence ili Dozvole da:

- 1.1. ako kršenje ne predstavlja ozbiljnu pretnju za životnu sredinu i ljudsko zdravlje, da izda nalog Vlasniku Licence ili Dozvole zahtijevajući od Vlasnika Licence ili Dozvole da otkloni kršenje u roku od trideset (30) dana; ili
 - 1.2. ako kršenje ne predstavlja ozbiljnu pretnju za životnu sredinu i ljudsko zdravlje, da izda nalog Vlasniku Licence ili Dozvole zahtijevajući od Vlasnika Licence ili Dozvole da odmah preduzme neophodne mere za otklanjanje kršenja u najkraćem mogućem roku i da prekine sve aktivnosti koje su prouzrokovale ili uticale na ovo kršenje sve dok su sprovedene ove korektivne mere.
2. O svim preduzetim merama od strane jednog inspektora, u skladu sa ovim članom, odmah treba o tome izveštavati Odbor NKRM-a..

Član 72

Istražna Ovlašćenja Rudarske Inspekcije

1. Rudarska Inspekcija je ovlašćena i odgovorna da preduzme potpunu istrage kako bi utvrdila uzroke za sledeće događaje:
 - 1.1. događaj koji uključuju smrt ili teške povrede bilo kojeg Lica koji se desio u jednoj rudarskoj ili istraživačkoj oblasti;
 - 1.2. događaj koji uključuju smrt ili teške povrede bilo kojeg Lica, ako se za ovu smrti ili povredu opravdano smatra da je izazvana zbog Specialnih Operacija; i
 - 1.3. događaj koji uključuje bilo koju ozbiljnu nesreću po životnu sredinu ili oštećenje imovine za koju se opravdano veruje da je prouzrokovana od jedne rudarske ili istraživačke delatnosti ili specijalnih operacija.
2. Takođe, Rudarska Inspekcija će u najkraćem mogućem roku dostaviti Odboru NKRM izveštaj u kojem će iznositi mišljenje Inspekcije u vezi uzrocima koji su doveli do ovog događaja.
3. Ako Rudarska Inspekcija utvrdi da se dotični događaj može pripisati kršenju pravilnika za zaštitu životne sredine i sigurnosti donete od Ministra u skladu sa ovim zakonom, inspektor je dužan da preduzme odgovarajuće mere prema članovima 71. i 72. ovog zakona.
4. Inspektorat za rudnike, odmah će dostaviti Bordu NKRM-a, jedno pismeno obaveštenje, u vezi sa iniciranom istragom, u skladu sa ovim članom. Inspektorat će okončati istragu, u što kraćem mogućem roku, u zavisnosti od okolnosti. Nakon okončanja istrage, Inspektorat za rudnike dostavlja Odboru NKRM-a, i osobama prema kojima je poduzeta istraga.

DEO XII

MINISTARSTVO ENERGIJE I RUDARSTVA

POGLAVLJE I

RUDARSKA STRATEGIJA I PLAN UPRAVLJANJA SA MINERALNIM RESURSIMA

Član 73

Rudarstka Strategija

1. Ministarstvo, u saradnji sa NKRM i Geološkim institutom Kosova pripremiće i dostaviće Vladi na usvajanje jedan nacrt Strategije o Rudarstvu, koji će postaviti smernice i plan za izvođenje koji je predložen od Ministarstva za koordinisano istraživanje Mineralnih Resursa na Kosovu uzimajući u obzir karakteristike i specifične uslove za svaku oblast, specifično nalazište određenih Mineralnih Resursa kao i uslove za njihovo istraživanje i komercijalnu i industrijsku upotrebu.
2. Nakon primanja Nacrta strategije za rudnike od Ministarstva, Vlada razmatra, menja, ili ako vidi opravdanim, usvaja i dostavlja Strategiju za minerale Skupštini. Nakon primanja Strategije usvojene od strane Vlade, Skupština razmatra, menja ako vidi shodno, usvaja i donosi Strategiju za minerale. Ministarstvo, svake tri (3) godine, razmatra Strategiju za minerale i sprovođenje iste. Kada je to potrebno, i opravdano, upućuje određene preporuke Vladi i Skupštini u vezi sa izmenama, ili sprovođenja iste.
3. Prilikom pripreme i sprovođenja prostornih i urbanističkih planova, svi Javni Autoriteti treba da uzimaju u obzir i da se usaglase sa Strategijom o Rudarstvu kojeg je proglasila Skupština. Ova Strategija o Rudarstvu preovlađuje svaki prostorni ili urbanistički plan koji ne budu u skladu sa tim.
4. U razdoblju pre nego što Skupština proglasi Strategiju o Rudarstvu, ni jedan Javni Autoritet ne može da usvoji ili primeni jedan prostorni ili urbanistički plan bez saglasnosti Vlade. Pre davanja pomenute saglasnosti, Vlada treba da se savetuje sa Ministarstvom. Vlada treba da daje pomenutu saglasnost izuzev ako Ministarstvo pruži Vladi jedno pisano obrazloženje koje jasno pokazuje da će primena pomenutog plana značajno ometati koordinisano i održivo istraživanje Mineralnih Resursa na Kosovu.

Član 74

Upravljanje sa mineralnim resursima

1. Tokom zadnjeg tromesečja svake kalendarske godine, NKRM i Geološki Institut će pripremiti, i dostaviti Ministarstvu energetike i rudnike, Nacrt plan za menadžiranje mineralnim resursima za tekuću godinu. Ovaj nacrt plana treba biti u skladu sa Strategijom za minerale Kosova. Nacrt plana utvrđuje objektivne, preporučene od strane

NKRM-a, i Geološkog Instituta, kao i plan za opšte, koordinirano i održivo korišćenje mineralnih resursa na Kosovu.

2. Ministarstvo za energetiku i rudnike, u roku od trideset (30) dana od dana prijema, razmatra, menja, i ako smatra za shodno, usvaja i proglašava Plan za menadžiranje mineralnim resursima. NKRM i Geološki Institut sprovode ovaj plan po potrebi, izrađuje preporuke za Ministarstvo energetike i rudnike, u vezi sa izmenama ili sprovođenja istog.

POGLAVLJE II BEZBEDNOST RUDNIKA I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE.

Član 75

Pravilnici o bezbednosti rudnika

1. Ministarstvo energetike i rudnika, u saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja, uz konsultacije sa NKRM-om, je ovlašćeno i odgovorno za proglašenje i objavljivanje Pravilnika za bezbednost u rudnicima, koje primenjuju svih nosioca licenci i dozvola. Pravilnici o bezbednosti u rudnicima:

1.1. sadrže razumna i potrebna pravila, radi obezbeđivanja da se delatnost nosioca licenci i dozvola, obavljena na način koji će eliminisati neopravdanu opasnost po zdravlje i sigurnost ljudi;

1.2. treba da budu u skladu sa najboljim međunarodnim praksama; i

1.3. treba da budu u sa svim primenljivim zahtevima *acquis communautaire* EU.

Član 76

Pravilnici o zaštiti životne sredine

1. Ministarstvo energetike i rudnika, u saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja, uz konsultacije sa NKRM-om, je ovlašćeno i odgovorno za proglašenje i objavljivanje Pravilnika za bezbednost u rudnicima, koje primenjuju svih nosioca licenci i dozvola. Pravilnici o bezbednosti u rudnicima:

1.1. sadrže razumna i potrebna pravila, radi obezbeđivanja da se delatnost nosioca licenci i dozvola, obavljena na način koji će eliminisati neopravdanu opasnost po zdravlje i sigurnost ljudi;

1.2. treba da budu u skladu sa najboljim međunarodnim praksama; i

1.3. treba da budu u sa svim primenljivim zahtevima *acquis communautaire* EU.

POGLAVLJE III GEOLOŠKI INSTITUT KOSOVA

Član 77.

Geološki Institut Kosova: Osnivanje i funkcije

1. Geološki institut Kosova (GIK) osniva se kao nezavisna institucija geo-nauka u okviru Ministarstva za energiju i rudarstvo.
2. GIK obavljaće sledeće funkcije i odgovornosti:
 - 2.1. uspostavlja geološku studiju teritorije Kosova srazmera od jedan do petnaest hiljada (1:50,000);
 - 2.2. uspostavlja, održava i širi nacionalnu geološku bazu podataka, geološku arhivu i druge geo-naučne podatke;
 - 2.3. saraduje sa katastarom minerala i GIS – NKRM, u izradi podataka i ažuriranja državne osnove geo-naučnih podataka, geološkog arhiva i ostalih podataka dobijenih od GIK-a;
 - 2.4. u saradnji sa NKRM pruža javnim autoritetima i privatnom sektoru geološku kartografiju i ostale povezane geo-naučne podatke za potrebe državnih, regionalnih i lokalnih razvojnih planova;
 - 2.5. pruža objektivnu i nepristrasnu analizu za javne autoritete i organizacije privatnog sektora iz oblasti ekspertize GIK-a.
 - 2.6. obavlja aktivnosti geo-naučnih istraživanja,;
 - 2.7. po potrebi saraduje sa NKRM i ostalim javnim autoritetima u vršenju funkcija GIK.

POGLAVLJE IV DRŽAVNI MUZEJ KRISTALA I MINERALA

Član 78

Državni muzej kristala i minerala

1. Državni muzej kristala i minerala („Muzej“) osniva se kao institut ministarstva.
2. Muzej vrši sledeće funkcije:

- 2.1. priprema i održava otvorene izložbe za javnost u vezi geološkog i mineralnog nasleđa Kosova;
- 2.2. čuva i izlaže kristalne strukture i strukture sa kristalnim sadržajem, dobijenih od nosioca licenci istraživanja i korišćenja, prema stavu 6, član 24 i stavu 6 član 34 ovog Zakona.
3. Muzejom rukovodi direktor koji izveštava ministra. Direktora Muzeja imenuje Komisija ad-hoc za izbor, koju osniva ministar. Komisija ad-hoc vrši izbor kandidata na osnovu otvorene konkurencije, na osnovu objektivnih kriterijuma i odgovarajuće profesionalne kvalifikacije kandidata, ekspertize i stručnog iskustva, kao i zasluge i moralnog integriteta. Ministarstvo odvaljuje obaveštenje za dostavljanje aplikacija za položaj direktora muzeja. U obaveštenju će se zahtevati dostavljanje aplikacija pri Ministarstvu u roku od 30 (trideset) dana, od dana objavljivanja obaveštenja.
4. Kandidati za položaj direktora Muzeja mora da ispune kriterijume predviđene stavom 6. člana 59. ovog zakona, kao moraju imati značajno iskustvo u oblasti menadžiranja i naučno zvanje iz geologije ili tehničkih i rudarskih nauka od jednog akreditovanog univerziteta na Kosovu ili van Kosova.
5. Ministarstvo, u konsultaciji sa direktorom Muzeja, donosi pod zakonski akt u kojem se opisuju specifične vrste kristalnih struktura i struktura sa kristalnim sadržajem, koje nosioci licenci za istraživanje i korišćenje su obavezni da ih sakupljaju, čuvaju i uruče Muzeju. Pod zakonski navedeni akt mora da opisuje samo strukture od jedinstvene estetske vrednosti, koje opravdavaju njihovo izlaganje u Muzeju. Ministarstvo treba da obezbedi da se ovim pod zakonskim aktom ne stavlja materijalni teret na sposobnosti nosioca licenci za istraživanje i korišćenje za vršenje njihovih aktivnosti za istraživanje i korišćenje.

DEO XIII

PRAVNA SREDSTVA/LEKOVI I KAZNENE ODREDBE

Član 79

Izricanje administrativnih novčanih kazni i ostala pravna sredstva

1. Ako je lice koje je nosilac licence ili dozvole, prekršilo materijalne odredbe ovog zakona ili jedne odredbe Licence ili Dozvole, koje je izdala NKRM, ili jednog pod zakonskog akta, koji je donelo Ministarstvo ili NKRM, na osnovu ovlašćenja ovog Zakona, NKRM će preduzeti mere koja su utvrđene članom 9 ovog Zakona.
2. Ako jedno lice prekrši materijalne odredbe ovog Zakona, nezavisno da li je lice nosilac licence ili dozvole, NKRM daje nalog za:

- 2.1. izriče administrativnu novčanu kaznu, u iznosu do hiljadu (1.000) € za svaki dan koliko traje kršenje za svako fizičko lice, koje iz nemarnosti ili namerno je odgovorno za postupke ili propuste, ili su na direktan način učinili povredu;
 - 2.2. izriče administrativnu novčanu kaznu, u iznosu do desethiljade (10.000) € za svaki dan koliko traje kršenje za svako preduzeće koje je uključeno utaj prekršaj;
 - 2.3. da zahteva da lice otkloni svako oštećenje po sredinu ili drugu nanetu štetu, ili da plati iznos koji se opravdano oceni da je neophodno za popravku na sveobuhvatan i profesionalan način. Ako se nalog da za više od jednog lica, tada navedena lica imaju pojedinačnu i kolektivnu odgovornost za izvršenje naloga.
3. Ako jedno lice koristi minerale na nezakonit način, NKRM, će izreći kaznu koja je u proporciji sa trostrukim iznosom renta rudnika, koji treba da se plati za iskorišćene minerale. NKRM formira opravdanu metodologiju obračun količine minerala koja je iskorišćena na nezakonit način i utvrđuje gore navedenu štetu u skladu sa ovom metodologijom.
 4. Ako jedno lice odvija istraživačke aktivnosti, korišćenja ili posebnih aktivnosti, bez neophodne licence ili dozvole, NKRM daje nalog za izricanje kazne ovom licu u iznosu od pethiljade (5.000)€ sa svaku aktivnost.
 5. Novčane kazne i pravna sredstva utvrđena u ovom članu su akumulativna i NKRM izdaje sve neophodne naloge za izricanje svih primenjivih kazni i pravnih sredstava prema dotičnom licu.
 6. U odnosu na kazne, utvrđene u podstavovima 2.1. i 2.2. NKRM izrađuje i objavljuje listu, u kojoj utvrđuje vrste i stepen raznih kršenja i iznose kazni za svako kršenje.

Član 80

Krivične kazne za nezakonite rudarske aktivnosti

1. Bilo koje fizičko lice koje se bavi, ili koji podstiče ili zapošljava druge da se bave sa rudarskim ili istraživačkim aktivnostima i koji nema jednu Licencu ili Dozvolu od NKRM kazniće se sa jednom administrativnom novčanom kaznom koja je predviđena u stav 2 podstav 2.1 Člana 78. ovog zakona i sa kaznom zatvora u trajanju do najviše šest (6) meseci.
2. Bilo koji preduzeće koje zapošljava podstiče fizička lica da se bave sa sa rudarskim ili istraživačkim aktivnostima, ako ovo preduzeće nema jednu Licencu ili Dozvolu od NKRM, kazniće se sa jednom administrativnom novčanom kaznom koja je predviđena u stavu 2 podstav 2.2 Člana 78 ovog zakona. Takođe, bilo koji viši rukovodioc preduzeća, koji je znao - ili prilikom izvršavanja razumnog upravnog nadzor i marljivost – je trebao da bude upoznat sa ovim rudarskim ili istraživačkim kazniće se sa jednom administrativnom kaznom koja je navedena u stav 1 ovog člana.

Član 80

Krivične Kazne za Nezakonite Rudarske Aktivnosti

1. Bilo koje fizičko lice koje se bavi, ili koji podstiče ili zapošljava druge da se bave sa rudarskim ili istraživačkim aktivnostima i koji nema jednu Licencu ili Dozvolu od NKRM kazniće se sa jednom administrativnom novčanom kaznom koja je predviđena u stavu 2 podstav 2.1 člana 79. ovog zakona i sa kaznom zatvora u trajanju do najviše šest (6) meseci.

2. Bilo koji preduzeće koje zapošljava podstiče fizička lica da se bave sa sa rudarskim ili istraživačkim aktivnostima, ako ovo preduzeće nema jednu Licencu ili Dozvolu od NKRM, kazniće se sa jednom administrativnom novčanom kaznom koja je predviđena u stavu 2 podstav 2.2 člana 79 ovog zakona. Takođe, bilo koji viši rukovodioc preduzeća, koji je znao - ili prilikom izvršavanja razumnog upravnog nadzor i marljivost – je trebao da bude upoznat sa ovim rudarskim ili istraživačkim kazniće se sa jednom administrativnom kaznom koja je navedena u stav 1 ovog člana.

Član 81

Kazne zbog neizvršavanja naloga NKRM ili rudarskog inspektora

1. Bilo koje fizičko lice koje propusti ili odbija da u potpunosti i verno postupi u skladu sa nalogom koji je donet od NKRM ili rudarskog inspektora, na osnovu ovog zakona biće krivično odgovaran prema primeljivim odredbama Krivičnog Zakona zbog ovog propusta ili odbijanja. Ako jedno preduzeće propusti da poštuje jedan takav nalog, fizičko lice koje je odgovorno za ovaj propust biće krivično odgovorno za takav propust/neizvršenje prema odredbama Krivičnog zakona.

2. Bilo koje fizičko Lice koje se ometa ili koje pokušava da ometa rad NKRM-a ili rudarskog inspektora tokom vršenja službenih zadataka i ovlašćenja prema ovom zakonu biće odgovaran prema važećim odredbama Krivičnog Zakona zbog ovog ometanja.

3. Bilo koje lice koje je osuđeno na osnovu Krivičnog Zakona za jedno delo koja je navedena u stav 1 i 2 ovog Člana će, pored novčanih kazni ili drugih kazni koje su propisane u Krivičnom Zakonu, kazniće se i administrativnom novčanom kaznom do stohiljade (100.000) €.

Član 82

Zahtevi za naknadu štete, sudski analog i osatala pravna sredstva

1. Ako jedno lice prekrši odredbe licence, dozvole, ovog Zakona ili pod zakonskog akta, koji donet na osnovu ovog zakona, ili odluke i naloga NKRM-a ili inspektora rudarstva, donošen na osnovu ovog Zakona, i takvo kršenje čini ili dovodi u opasnost da prouzrokuje značajnu ekonomsku štetu (uključujući i gubitak profita), ili drugu štetu prema trećem licu, oštećena strana ima pravo da podnese žalbu pri nadležnim sudom, zahtevajući od tog suda da donese, u skladu sa okolnostima, jedan nalog da:

- 1.1. kojim se od prekršioca zahteva naknada štete;
- 1.2. prekršioc prekine sa zabranjenim ponašanjem ili aktivnošću;
- 1.3. prekršioc preduzme mere za otklanjanje posledica; i/ili
- 1.4. izrekne druge dodatne mere shodno okolnostima.

DEO XIV OSTALE PRIVREMENE I KONAČNA PITANJA

Član 83 Saradnja između javnih organa

Ministarstvo energetike i rudarstva i NKRM saradivaće međusobno i sa drugim javnim organima unutar ili van Kosova o pitanjima koja se odnose na rudarstvo i minerale u meri u kojoj je potrebno ispuniti njihove funkcije i odgovornosti kao što je utvrđeno u ovom Zakonu.

Član 84 Sudsko i administrativno razmatranje i žalbe

Svaka odluka ili radnja NKRM-a, Ministarstva, Rudarske inspekcije i bilo kojeg drugog javnog organa koja je preduzeta na osnovu ovlašćenja Ovog Zakona može da bude predmet i administrativnog razmatranja i sudskog razmatranja i žalbe u skladu sa uslovima i postupcima koji su utvrđeni u Zakonu o Upravnom Postupku.

Član 85 Objavljivanje podzakonskih akata

Svi pravilnici/propisi, pravila i bilo koji drugi podzakonski akti koji su doneti od strane Ministarstva ili bilo kojeg drugog javnog autoriteta u vezi sa ovim zakonom odmah će biti objavljen u Službenom listu. Jedan primerak ovih pravilnika/propisa, pravila i bilo koji drugi podzakonskih akata treba da se obezbede bilo kojem Licu ako on to zatraži.

Član 86 Postojeće licence

1. Licenca ili dozvola koja je izdata pre stupanja na snagu ovog Zakona važi i dalje:
 - 1.1. ako je ta licenca ili dozvola izdata u skladu sa zakonom ili uredbom koja je bila na snazi na datum njegovog izdavanja;

1.2. ako ta licenca ili dozvola nije istekla ili je na drugi način valjana i propisno ukinuta od NKRM-a ili drugog nadležnog javnog autoriteta u skladu sa rokovima i uslovima dotične Licence ili Dozvola.

2. Svi zahtevi za izdavanje licence ili dozvole, koji su podneti pre datuma stupanja na snagu Ovog Zakona i nije rezultiralo sa izdavanjem Licence ili Dozvole biće obrađeni u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 87 **Javni novac**

Sve licencne naplate (rojaliteti), takse i druge uplate koje su plaćene ili koje su primljene od jednog Javnog Autoriteta prema ovom Zakonu, postaće “javni novac” na osnovu Zakona o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima, i sa njime će se rukovati u skladu sa odredbama tog zakona.

Član 88 **Ukidanje Prethodnog Zakonodavstava**

Ovaj Zakon ukinuće i zameniće UNMIK-ove Uredbe 2005/2 i 2005/3 i sve njihove izmene i dopune i Zakon br. 03/L-81. Odredbe ovog zakona će takođe prevladati nad i zameniće sve odredbe ili aspekte zakona Kosova koji nisu u skladu ili koji su u suprotnosti sa njime.

Član 89 **Stupanje na snagu**

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Zakon br. 03 L- 163
22. jul 2010.godine

Predsednik Skupštine Republike Kosovo

Jakup KRASNIQI